

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 70 /ສພຊ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 21 ມິຖຸນາ 2019

**ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ
(ສະບັບປັບປຸງ)**

**ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ**

ມາດຕາ 1 (ປັບປຸງ) ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວມີປະສິດທິຜົນ ແນໃສ່ຮັບປະກັນ ການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນດີຂຶ້ນ, ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ແລະ ຍຸຕິທຳ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ຕາມທິດຍືນຍົງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ທີ່ດິນມີມູນຄ່າເພີ່ມຂຶ້ນ ລວມທັງການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ເຂດນ້ຳແດນດິນ ຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 2 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນ

ທີ່ດິນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນ ເນື້ອທີ່ດິນ ຊຶ່ງນອນຢູ່ໃນເຂດແດນຂອງ ສປປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍ ໜ້າດິນ, ພື້ນດິນ, ພູຜາ, ເກາະດອນ, ດິນພື້ນນ້ຳ.

ທີ່ດິນ ແມ່ນ ຊັບພະຍາກອນອັນລ້ຳຄ່າ ແລະ ທຶນຮອນອັນມະຫາສານຂອງຊາດ ທີ່ເປັນບ່ອນດຳລົງຊີວິດ ແລະ ທຳມາຫາກິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ເປັນພາຫະນະອັນສຳຄັນ ແລະ ປັດໄຈຕົ້ນຕໍຂອງການຜະລິດ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ມາດຕາ 3 (ປັບປຸງ) ກຳມະສິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ທີ່ດິນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນກຳມະສິດຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງລັດ ເປັນຕົວແທນເຈົ້າກຳມະສິດດັ່ງກ່າວ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນເປັນເອກະພາບໃນທົ່ວປະເທດ ໂດຍມີການຈັດສັນ, ວາງແຜນການນຳໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນ.

ລັດ ມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວ, ລວມທັງ ນິຕິບຸກຄົນ, ລວມໝູ່ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຖືສັນຊາດລາວ ນຳໃຊ້ຢ່າງຍາວນານ ແລະ ໜັ້ນຄົງ.

ລັດ ມອບໃຫ້ກົມກອງປະກອບອາວຸດ, ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ.

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ມີສິດເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ຫຼື ຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ແລະ ເຊົ່າທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ. ສຳລັບການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ມີສິດແຕ່ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ເຊົ່າທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ.

ລັດ ຮັບຮັສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນສະເພາະແຕ່ເທົ່າໜ້າດິນເທົ່ານັ້ນ, ສ່ວນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມີຢູ່ໃນພື້ນດິນ ແລະ ໜ້າດິນ ເປັນກຳມະສິດຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ.

ລັດ ຈະໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ຈາກຜູ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນກໍລະນີມີຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງຊາດ ດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການໂອນເອົາສິດນັ້ນ.

ລັດ ຈະຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນກໍລະນີມີການລະເມີດກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ ໂດຍບໍ່ທົດແທນຄ່າເສຍໃຫ້ຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ແຕ່ຢ່າໃດ.

ມາດຕາ 4 (ໃໝ່) ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. **ໜ້າດິນ** ໝາຍເຖິງ ຊັ້ນເທິງຂອງດິນທຸກຕອນ ຊຶ່ງມີ ຕົ້ນໄມ້, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ພືດ, ຊີວະນາໆພັນ, ນ້ຳ, ແຮ່ທາດ ແລະ ອື່ນໆ;
2. **ພື້ນດິນ** ໝາຍເຖິງ ຊັ້ນລຸ່ມຂອງດິນທຸກຕອນ ຊຶ່ງມີ ຊັ້ນດິນ, ຊັ້ນຫີນ, ນ້ຳໃຕ້ດິນ, ອາຍແກັດ, ແຮ່ທາດ ແລະ ອື່ນໆ;
3. **ເກາະດອນ** ໝາຍເຖິງ ທີ່ດິນຢູ່ບໍລິເວນນ້ຳ ຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນຕາມທຳມະຊາດ ຫຼື ທີ່ດິນປົ່ງໃໝ່ໃນຂອບເຂດທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
4. **ດິນພື້ນນ້ຳ** ໝາຍເຖິງ ທີ່ດິນຢູ່ພື້ນນ້ຳ ຊຶ່ງມີ ສັດນ້ຳ, ພືດນ້ຳ, ແຮ່ທາດ ແລະ ອື່ນໆ;
5. **ການຈັບຈອງທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ການເຂົ້າຄອບຄອງທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ດ້ວຍຮູບການຕ່າງໆ ໃນເຂດປ່າສະຫງວນ, ປ່າດົງດິບ, ປ່າຍອດນ້ຳ, ທີ່ດິນບໍລິເວນບໍ່ແຮ່, ບໍລິເວນເຂດວັດທະນະທຳ ແລະ ບູຮານສະຖານ, ເຂດປ່າສັກສິດ, ເຂດທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ, ເຂດປະຫວັດສາດ ແລະ ເຂດສະຫງວນຂອງລັດ;
6. **ການບຸກລຸກທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ການລ່ວງລະເມີດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ລວມທັງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວດ້ວຍການໃຊ້ສິດເກີນຂອບເຂດ, ສວຍໃຊ້ອຳນາດ, ໜ້າທີ່, ຕຳແໜ່ງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ;
7. **ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ລັດ, ລວມໝູ່, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ;
8. **ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ** ໝາຍເຖິງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ລວມທັງທີ່ດິນ ທີ່ລັດມອບໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ຕາມແຜນການຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ;
9. **ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ** ໝາຍເຖິງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ ຊຶ່ງມີໃບຕາດິນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
10. **ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ** ໝາຍເຖິງ ສິດຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຖືສັນຊາດລາວ ໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງມີໃບຕາດິນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
11. **ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ** ໝາຍເຖິງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ໄດ້ມາຈາກການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ, ຊື່ແບບມີກຳນົດເວລາຈາກລັດ ເພື່ອເປັນບ່ອນດຳລົງຊີວິດ, ທຳມາຫາກິນ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ;
12. **ຖານະສິດຕໍ່ທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ສິດຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ບັນທຶກໄວ້ໃນປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ໃບຕາດິນ ເພື່ອເປັນການຢັ້ງຢືນຖານະຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ດິນ ທີ່ເປັນຊັບເຕີມ ຫຼື ສິນສົມສ້າງ ຫຼື ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຮ່ວມກັນ;

13. **ໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ເອກະສານທີ່ຢັ້ງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຊົ່ວຄາວ ທີ່ອົງການລັດກ່ຽວຂ້ອງ ອອກໃຫ້ຕາມນະໂຍບາຍຈັດສັນ ມອບໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວ ເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສ ແລະ ບ່ອນທຳການຜະລິດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບລະບຽບການ;

14. **ໃບຢັ້ງຢືນການພັດທະນາທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ເອກະສານທາງການທີ່ອົງການລັດກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຜູ້ອອກໃຫ້ ພາຍຫຼັງໄດ້ກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;

15. **ການຍົກສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ການເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນໂດຍມີເງື່ອນໄຂໃນເວລາຍັງມີຊີວິດຢູ່. ຜູ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈະກາຍເປັນເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວໄດ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໂດຍຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;

16. **ທີ່ດິນປ່າຊຸດໂຊມ** ໝາຍເຖິງ ເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້ ທີ່ຖືກທຳລາຍຢ່າງໜັກເປັນເວລາຫຼາຍປີຕໍ່ເນື່ອງກັນ ແລະ ໃຊ້ເວລາຫຼາຍສິບປີ ຈຶ່ງສາມາດຟື້ນຟູດ້ວຍຕົວມັນເອງໄດ້ ຊຶ່ງຄວາມປົກຫຸ້ມຂອງຊັ້ນເຮືອນຍອດຂອງຕົ້ນ ໄມ້ບໍ່ເກີນ ສິບ ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ບໍລິມາດໄມ້ຍືນຕົ້ນທີ່ມີຂະໜາດໜ້າຕ້າງ ສິບ ຊັງຕີແມັດ ຂຶ້ນໄປ ບໍ່ເກີນຊາວ ແມັດກ້ອນ ຕໍ່ໜຶ່ງເຮັກຕາ;

17. **ທີ່ດິນປ່າປອກໂຫຼ້ນ** ໝາຍເຖິງ ເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້ ທີ່ຖືກທຳລາຍຢ່າງໜັກ ເປັນເວລາຫຼາຍປີ ຕໍ່ເນື່ອງກັນເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ດັ່ງກ່າວ ປົກຫຸ້ມດ້ວຍ ປ່າພຸ່ມ, ຫຍ້າຄາ, ຫຍ້າແຝກ, ຫຍ້າແຂມ, ຜັກກູດ ຊຶ່ງຕົ້ນໄມ້ບໍ່ສາ ມາດຟື້ນຟູດ້ວຍຕົວມັນເອງເປັນປ່າໄມ້ ໂດຍທຳມະຊາດໄດ້;

18. **ໃບແຜນທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ເອກະສານຢັ້ງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ເປັນຜູ້ອອກໃຫ້ພາຍຫຼັງໄດ້ມີການສຳຫຼວດວັດແທກ ແລະ ພິສູດຫຼັກຖານກ່ຽວກັບທີ່ດິນຢ່າງຖືກຕ້ອງ;

19. **ໃບອະນຸຍາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນລັດ** ໝາຍເຖິງ ເອກະສານຢັ້ງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ມອບໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ຕາມກົດໝາຍ;

20. **ພື້ນທີ່ດິນເຂດພະລັງງານ** ໝາຍເຖິງ ພື້ນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນທີ່ຕັ້ງຂອງເຂື່ອນ, ໂຮງໄຟຟ້າ, ສະຖານີໄຟຟ້າ, ແລວສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ, ແລວທາງທໍ່ພະລັງງານ, ອາຍແກັດ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍການຜະລິດ, ສົ່ງ ແລະ ຈຳໜ່າຍພະລັງງານ;

21. **ພື້ນທີ່ດິນເຂດບໍ່ແຮ່** ໝາຍເຖິງ ຂອບເຂດເນື້ອທີ່ຂຸດຄົ້ນ, ເຂດໂຮງງານປຸງແຕ່ງ, ລານ ຫຼື ສາງເກັບມ້ຽນແຮ່, ອ່າງເກັບນ້ຳເປື້ອນ, ເສັ້ນທາງເຄື່ອນຍ້າຍ, ເຂດທີ່ພັກອາໄສ, ສຳນັກງານ, ສະຖານທີ່ສ້ອມແປງ, ສາງເກັບມ້ຽນທາດລະເບີດ ແລະ ທາດເຄມີຮັບໃຊ້ການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ການຜະລິດ;

22. **ພື້ນທີ່ດິນເຂດເສດຖະກິດພິເສດ** ໝາຍເຖິງ ພື້ນທີ່ດິນທີ່ໄດ້ກຳນົດເປັນເຂດ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ການດຶງດູດການລົງທຶນ ທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີສູງ, ນຳໃຊ້ນະວັດຕະກຳໃນການຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າ, ການຜະລິດທີ່ສະອາດ, ປະຢັດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ພະລັງງານເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ;

23. **ພື້ນທີ່ດິນເຂດອຸດສາຫະກຳ, ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ** ໝາຍເຖິງ ພື້ນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນທີ່ຕັ້ງໂຮງຈັກ, ໂຮງງານ ລວມທັງສະຖານທີ່ພັກເຊົາຂອງກຳມະກອນ, ເຂດປຸງແຕ່ງເພື່ອສົ່ງອອກ, ສະຖາບັນ ຫຼື ສູນຄົ້ນຄວ້າທົດລອງດ້ານເຕັກນິກວິທະຍາສາດ, ສະຖານທີ່ບຳບັດນ້ຳເປື້ອນ, ບ່ອນບຳບັດສິ່ງເສດເຫຼືອອຸດສາຫະກຳ, ທຳນ້ຳປະປາ, ທີ່ດິນອື່ນ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອຸດສາຫະກຳ;

24. **ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງຊາດທີ່ພົວພັນກັບທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ເພື່ອການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ສ້າງລາຍຮັບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງຊາດ, ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ, ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ທີ່ດິນສູນເສຍ, ມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ໜ້ອຍທີ່ສຸດ;

25. **ເຂດໂລຊິດສະຕິກ** ໝາຍເຖິງ ພື້ນທີ່ຈັດສັນສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ໂລຊິດສະຕິກ ຊຶ່ງມີສະຖານີລົດຂົນສົ່ງສິນຄ້າ, ລານຕູ້ສິນຄ້າ, ສະຖານີຄ່ຽນຖ່າຍຕູ້ສິນຄ້າ ແລະ ສາງສິນຄ້າ;

26. **ຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ການເສຍພັນທະປະຈຳປີໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ລັດ ໂດຍ ເກັບຈາກເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ຕາມກົດໝາຍ ຍົກເວັ້ນຜູ້ໄດ້ ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ຜູ້ທີ່ໄດ້ເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ;

27. **ຄ່າທຳນຽມກ່ຽວກັບທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ການເກັບຄ່າສິດຄຸ້ມຄອງ-ບໍລິຫານຂອງລັດ ຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ໂດຍຜ່ານຂະແໜງການຂອງລັດ ດ້ວຍການອອກໃບຢັ້ງຢືນ ແລະ ໃບອະນຸຍາດຕ່າງໆ;

28. **ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ການເກັບຄ່າບໍລິການຮັບໃຊ້ທາງດ້ານບໍລິຫານວິຊາການ ຈາກຂະແໜງການຂອງລັດ ໃນການເຄື່ອນໄຫວຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ໂດຍບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ແລະ ເພື່ອເປັນການຊ່ວຍ ໜູນການໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານຂອງລັດ;

29. ໜ່ວຍງານບໍລິການປະຖຸດຽວ ໝາຍເຖິງ ໜ່ວຍງານທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ບໍລິການ ຂຶ້ນທະບຽນອອກ ໃບຕາດິນ, ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ຂຶ້ນທ້ອງຖິ່ນ;

30. **ຄອນໂດມິນຽມ** ໝາຍເຖິງ ອາຄານຫຼາຍຊັ້ນທີ່ມີຫຼາຍຫ້ອງ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດປຸກສ້າງຈາກລັດ ດ້ວຍຮູບການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນເປັນນິຕິບຸກຄົນ ເພື່ອປຸກສ້າງເປັນຄອນໂດມິນຽມ ຕາມລະບຽບການ;

31. **ຫ້ອງຊຸດ** ໝາຍເຖິງ ບັນດາຫ້ອງຢູ່ໃນຄອນໂດມິນຽມ ຊຶ່ງສາມາດເປັນກຳມະສິດຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິ ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;

32. **ຕົວເມືອງໃໝ່** ໝາຍເຖິງ ເຂດພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງດ້ານ ການຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ທີ່ຢູ່ອາໄສ ທີ່ທັນສະໄໝ ຊຶ່ງເຂດດັ່ງກ່າວບໍ່ແມ່ນຕົວເມືອງໃນລະບົບການປົກຄອງ;

33. **ບຸກຄົນໃນຄອບຄົວ** ໝາຍເຖິງ ພໍ່, ແມ່ ແລະ ລູກ ຕາມກົດໝາຍກຳນົດໄວ້.

ມາດຕາ 5 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ

ລັດ ສົ່ງເສີມໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງ ປະເທດ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ດ້ວຍການວາງ ນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ການສຶກສາອົບຮົມ, ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນດ້ານແຮງງານ, ວັດຖຸ, ທຶນ, ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ, ການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ-ບໍລິຫານທີ່ດິນ.

ລັດ ຫຼຸດຜ່ອນ ຫຼື ຍົກເວັ້ນຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການສຳຫຼວດ-ວັດແທກຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ການເສຍຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນນຳໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວທຸກຍາກ ແລະ ໃນເຂດບຸລິມະສິດກະສິກຳ ລວມ ທັງເຂດທີ່ໄດ້ປະກາດເປັນເຂດໄພພິບັດ.

ລັດ ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ມີການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກ ໂນໂລຊີທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ພັດທະນາພູມປັນຍາຂອງຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງ, ບໍລິຫານ, ປົກປັກຮັກສາ, ນຳໃຊ້, ພັດທະນາທີ່ດິນ ແລະ ພື້ນຟູດິນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບດີຂຶ້ນ.

ລັດ ສົ່ງເສີມສິດເປັນເຈົ້າ ແລະ ບົດບາດຂອງແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການ ຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ສົ່ມວນຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນເຂົ້າຮ່ວມໃນການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ພົວພັນກັບທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 6 (ໃໝ່) ຫຼັກການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ

ວຽກງານທີ່ດິນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ສອດຄ່ອງກັບ ລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ, ແຜນ ແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ - ປ້ອງກັນຄວາມ ສະຫງົບ;

2. ຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນ, ເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແລະ ຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ທີ່ດິນຂອງລັດສູນເສຍ;
3. ຮັບປະກັນການຮັກສາເນື້ອທີ່ດິນກະສິກໍາ ຕາມແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ, ເນື້ອທີ່ດິນທີ່ຈະນໍາໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາ ສາມສິບ ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ເນື້ອທີ່ດິນປ່າໄມ້ປົກຫຸ້ມບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ ເຈັດສິບ ສ່ວນຮ້ອຍຂອງເນື້ອທີ່ດິນທົ່ວປະເທດ;
4. ຮັບປະກັນກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ-ບໍລິຫານທີ່ດິນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຕົວຈິງໃນແຕ່ລະໄລຍະ, ມີການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງລະຫວ່າງຂະແໜງການຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ຈະແຈ້ງ;
5. ຮັບປະກັນການປະສານສົມທົບກັນລະຫວ່າງຂະແໜງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນໃນການຕິດຕາມ ກວດກາ ການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ;
6. ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ສີ່ມວນຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນ ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ພົວພັນກັບທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 7 (ປັບປຸງ) ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ລັດ ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງຊັບສິນທີ່ຕັ້ງຢູ່ເທິງໜ້າດິນ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ມີຄວາມສະຫງົບ ເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຍາວນານ.

ມາດຕາ 8 (ປັບປຸງ) ການຈັບຈອງ ແລະ ການບຸກລຸກທີ່ດິນ

ລັດ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ຈັບຈອງ ແລະ ບຸກລຸກທີ່ດິນ. ການຈັບຈອງ ແລະ ບຸກລຸກທີ່ດິນຈະຖືກລົງໂທດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຈະຖືກຮັບຄືນ. ໃນກໍລະນີມີສິ່ງປຸກສ້າງ ຫຼື ດໍາເນີນກິດຈະການໃດໜຶ່ງຢູ່ໃນທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຖືກຮື້ຖອນສິ່ງປຸກສ້າງ ແລະ ຢຸດຕິການດໍາເນີນກິດຈະການ ໂດຍລັດຈະບໍ່ທົດແທນຄືນແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 9 (ໃໝ່) ຂອບເຂດການນໍາໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນໍາໃຊ້ສໍາລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ລວມທັງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ດໍາລົງຊີວິດ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ໃນດິນແດນສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 10 (ໃໝ່) ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ, ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດທາງດ້ານວິຊາການ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີປະສິດທິພາບ, ປະຕິບັດຕາມສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ພາກທີ II

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ໝວດທີ 1

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ

ມາດຕາ 11 (ໃໝ່) ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແມ່ນ ການກຳນົດເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນຢ່າງເປັນລະບົບໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ຈຸດພິເສດທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານຂອງປະເທດ ແລະ ຈຸດພິເສດແຕ່ລະ ທ້ອງຖິ່ນເພື່ອປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃນການພັດທະນາປະເທດ ຊາດ ຕາມທິດຍືນຍົງ ແລະ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ;
2. ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 12 (ໃໝ່) ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແມ່ນ ການກຳນົດເຂດ, ປະເພດທີ່ດິນ ທີ່ມີລັກສະນະຍຸດທະສາດ ລະດັບຊາດ ເພື່ອພັດທະນາທີ່ດິນເຂດພື້ນທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ບ່ອນຢູ່ອາໄສ ແລະ ທຳການຜະລິດ ສາມສິບ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງເນື້ອທີ່ທົ່ວປະເທດ ແລະ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາພື້ນທີ່ເຂດສະ ຫງວນ ແລະ ອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໂດຍໃຫ້ມີປ່າໄມ້ປົກຫຸ້ມກວມເອົາ ເຈັດສິບ ສ່ວນຮ້ອຍຂອງ ເນື້ອທີ່ທົ່ວປະເທດ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ສ້າງແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ໂດຍ ປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລ້ວສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານ ພິ ຈາລະນາ ເພື່ອນຳສະເໜີສະພາແຫ່ງຊາດ ຮັບຮອງ.

ມາດຕາ 13 (ໃໝ່) ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ

ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນ ການກຳນົດເຂດ, ປະເພດທີ່ດິນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງປະກອບມີແຜນ ຈັດສັນທີ່ດິນຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ບ້ານໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະ ສາດ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ, ຈຸດພິເສດທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ທີ່ຕັ້ງ ພູມສັນຖານໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ສ້າງແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກການ, ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລ້ວສະເໜີຕໍ່ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ພິຈາລະນາ ເພື່ອນຳສະເໜີສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງ.

ໝວດທີ 2

ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 14 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ນະໂຍບາຍພື້ນຖານກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດຊຶ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ.

ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ປະກອບມີ ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳກ່ຽວ ກັບວຽກງານທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 15 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂັ້ນສູນກາງ

ກະຊວງທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມຂະແໜງການໃນແຕ່ລະປະເພດ ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດການ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຂະແໜງການຕົນ ດ້ວຍການປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະ

ຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ລັດຖະບານ ຮັບຮອງແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 16 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂັ້ນແຂວງ

ພະແນກການຂັ້ນແຂວງ ທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຂະແໜງການຂອງຕົນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ, ພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 17 (ໃໝ່) ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການກຳນົດເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດໃນແຕ່ລະເຂດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງແຜນການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ແລະ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕ້ອງວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 18 (ໃໝ່) ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຈະຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນແຕ່ລະເປົ້າໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ເປົ້າໝາຍອະນຸລັກ ແມ່ນ ເຂດທີ່ດິນປ່າສະຫງວນ, ທີ່ດິນປ່າປ້ອງກັນ, ທີ່ດິນປ່າຜະລິດ, ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ທີ່ດິນປະເພດອື່ນທີ່ລັດສະຫງວນໄວ້ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງ ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນເຂດຊາຍແດນ;
2. ເປົ້າໝາຍພັດທະນາ ແມ່ນ ເຂດທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ເຂດທີ່ກຳນົດໄວ້ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກສ້າງ, ອຸດສາຫະກຳ, ພະລັງງານ, ບໍ່ແຮ່, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ຄົມມະນາຄົມ, ການສື່ສານ, ວັດທະນະທຳ, ການທ່ອງທ່ຽວ, ການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ອື່ນໆ.

ພາກທີ III

ການຈັດແບ່ງເຂດ, ປະເພດ, ການສຳຫຼວດ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດ ທີ່ດິນ

ໜວດທີ 1

ການຈັດແບ່ງເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນ

ມາດຕາ 19 (ປັບປຸງ) ການຈັດແບ່ງເຂດທີ່ດິນ

ທີ່ດິນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໄດ້ຈັດແບ່ງເປັນ ສາມ ເຂດ ດັ່ງນີ້:

1. ເຂດທົ່ງພຽງ;
2. ເຂດພູພຽງ;
3. ເຂດພູດອຍ.

ເຂດທົ່ງພຽງ ແມ່ນ ເຂດພື້ນທີ່ດິນທີ່ຮາບພຽງ ຫຼື ຫູບໂນນ ໂດຍມີລະດັບຄວາມສູງທີ່ແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງພື້ນທີ່ຕໍ່າ ແລະ ສູງ ຊຶ່ງໃນແຕ່ລະເຂດບໍ່ແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍ ແລະ ສູງກວ່າລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລບໍ່ເກີນ ໜຶ່ງຮ້ອຍ ແມັດ.

ເຂດພູພຽງ ແມ່ນ ເຂດພື້ນທີ່ດິນທີ່ຮາບພຽງ, ມີລະດັບສູງຂຶ້ນກວ່າບໍລິເວນທີ່ຢູ່ອ້ອມຮອບ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ເປັນບໍລິເວນທີ່ມີເນື້ອທີ່ກວ້າງ, ພື້ນທີ່ຕໍ່າ ແລະ ສູງມີລະດັບຕ່າງກັນຫຼາຍກວ່າ ໜຶ່ງຮ້ອຍຫ້າສິບ ແມັດ ແລະ ສູງກວ່າລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລແຕ່ ໜຶ່ງຮ້ອຍ ແມັດ ຫາ ໜຶ່ງພັນຫ້າຮ້ອຍ ແມັດ, ມີຂອບສູງຊັນ ຫຼື ຜາຊັນຢູ່ຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງດ້ານ ຫຼື ມີສາຍພູກັນເປັນຂອບຢູ່ດ້ານໃດດ້ານໜຶ່ງ.

ເຂດພູດອຍ ແມ່ນ ເຂດພື້ນທີ່ດິນ ທີ່ມີລະດັບສູງຂຶ້ນກວ່າບໍລິເວນອ້ອມຮອບ ຊຶ່ງປະກອບມີພູຜາ ແລະ ເນີນພູ, ມີລັກສະນະພູມິປະເທດໂດຍທົ່ວໄປຄືກັນ ແຕ່ລະດັບ ແລະ ຄວາມຄ້ອຍຊັນແຕກຕ່າງກັນ, ພູຜາຈະມີຄວາມສູງເກີນ ຫ້າຮ້ອຍ ແມັດ, ສ່ວນເນີນພູມີຄວາມສູງລະຫວ່າງ ໜຶ່ງຮ້ອຍຫ້າສິບ ຫາ ຫ້າຮ້ອຍ ແມັດ.

ມາດຕາ 20 (ປັບປຸງ) ການຈັດປະເພດທີ່ດິນ

ທີ່ດິນ ແບ່ງອອກເປັນປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ທີ່ດິນກະສິກໍາ;
2. ທີ່ດິນປ່າໄມ້;
3. ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
4. ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ;
5. ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ;
6. ທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ;
7. ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
8. ທີ່ດິນປຸກສ້າງ.

ໝວດທີ 2

ການສໍາຫຼວດ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການພັດທະນາທີ່ດິນ

ມາດຕາ 21 (ໃໝ່) ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນ

ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນ ແມ່ນ ການເກັບກໍາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ຂອບເຂດເນື້ອທີ່, ສະພາບການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄຸນນະພາບຂອງດິນ, ການປ່ຽນແປງປະເພດທີ່ດິນ ດ້ວຍການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອວາງແຜນການນໍາໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 22 (ປັບປຸງ) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ລວມທັງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນ ເຊື້ອຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ດີ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ມີການເຊາະເຈື່ອນ, ຍຸບລົງ, ເສື່ອມໂຊມ, ຮັກສາຄຸນນະພາບໃຫ້ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ ແລະ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດຫຼຸດລົງ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທາງລົບໜ້ອຍທີ່ສຸດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ.

ມາດຕາ 23 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນ

ການພັດທະນາທີ່ດິນ ແມ່ນ ການປ່ຽນແປງສະພາບທີ່ດິນ, ປັບປຸງ, ພື້ນຟູດິນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບດີຂຶ້ນ, ມີມູນຄ່າເພີ່ມ, ສົມດຸນກັບລະບົບນິເວດໃນແຕ່ລະເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນ ເພື່ອນຳໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

**ໝວດທີ 3
ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ**

ມາດຕາ 24 (ປັບປຸງ) ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ

ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ຈະດຳເນີນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອ ຫາກເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອື່ນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງຊາດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທາງລົບໜ້ອຍທີ່ສຸດ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ. ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການທີ່ມີສິດຕິກລົງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 27, 28 ແລະ 29 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຜິດຊອບຈ່າຍຄ່າສິ້ນເບື້ອງບໍລິການທາງດ້ານວິຊາ ການ, ເສຍຄ່າບູລະນະພື້ນຟູ, ຄ່າທຳນຽມການຫັນປ່ຽນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 25 (ໃໝ່) ລັກສະນະການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ

ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ມີ ສອງ ລັກສະນະຄື ລັກສະນະຊົ່ວຄາວ ແລະ ລັກສະນະຖາວອນ.

ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນລັກສະນະຊົ່ວຄາວ ແມ່ນ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເພື່ອດຳເນີນກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ພາຍຫຼັງທີ່ກິດຈະການດັ່ງກ່າວສິ້ນສຸດແລ້ວ ທີ່ດິນທີ່ໄດ້ຫັນປ່ຽນນັ້ນ ກໍຕ້ອງກັບຄືນມາເປັນທີ່ດິນປະເພດເດີມ ເຊັ່ນ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປ່າໄມ້ໄປເປັນທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ເພື່ອຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ.

ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນລັກສະນະຖາວອນ ແມ່ນ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຈຸດປະສົງໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີລັກສະນະຍາວນານ ເຊັ່ນ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນກະສິກຳໄປເປັນທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ເພື່ອສ້າງຖະໜົນຫົນທາງ.

ມາດຕາ 26 (ໃໝ່) ອົງການທີ່ມີສິດຕິກລົງຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ

ອົງການທີ່ມີສິດຕິກລົງຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ມີດັ່ງນີ້:

- 1. ສະພາແຫ່ງຊາດ;
- 2. ລັດຖະບານ;
- 3. ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ.

ມາດຕາ 27 (ໃໝ່) ການຕົກລົງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ

ສະພາແຫ່ງຊາດ ຕົກລົງການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ປ່າປ້ອງກັນແຫ່ງຊາດ, ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ, ປ່າປ້ອງກັນລະດັບແຂວງ, ປ່າສະຫງວນລະດັບແຂວງ ແລະ ທີ່ດິນປ່າຜະລິດແຫ່ງຊາດ ມາເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ຕາມການສະເໜີຂອງລັດຖະບານ.

ມາດຕາ 28 (ໃໝ່) ການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ

ລັດຖະບານ ຕົກລົງຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ບົນພື້ນຖານການປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງນີ້:

1. ທີ່ດິນກະສິກຳ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ຫາ ໜຶ່ງຮ້ອຍ ເຮັກຕາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  2. ທີ່ດິນປ່າຊຸດໂຊມທີ່ບໍ່ສາມາດຟື້ນຟູຄືນເອງໄດ້ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ໜຶ່ງຮ້ອຍເຮັກຕາ ຫາ ໜຶ່ງພັນ ເຮັກຕາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  3. ທີ່ດິນປ່າປອກໄຫຼ້ນ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ສອງຮ້ອຍ ເຮັກຕາ ຫາ ສິບພັນ ເຮັກຕາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  4. ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ຫາ ເຈັດສິບ ເຮັກຕາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  5. ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ຫາ ໜຶ່ງຮ້ອຍຫ້າສິບ ເຮັກຕາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  6. ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ຊາວ ເຮັກຕາ ຫາ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  7. ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ສາມສິບ ເຮັກຕາ ຕາລົງມາ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  8. ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ຫາ ໜຶ່ງຮ້ອຍ ເຮັກຕາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ.
- ຖ້າການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ຫາກເກີນກວ່າເນື້ອທີ່ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕານີ້ ຕ້ອງໄດ້ມີການຮັບຮອງຈາກສະພາແຫ່ງຊາດ ຕາມການສະເໜີຂອງລັດຖະບານ.
- ສຳລັບທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຕາມທຳມະຊາດທີ່ກຳນົດເປັນເຂດສະຫງວນ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ.

ມາດຕາ 29 (ໃໝ່) ການຕົກລົງຂອງສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ

ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຕົກລົງຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ຕາມການສະເໜີຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ດັ່ງນີ້:

1. ທີ່ດິນກະສິກຳ ເນື້ອທີ່ບໍ່ເກີນ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  2. ທີ່ດິນປ່າຊຸດໂຊມທີ່ບໍ່ສາມາດຟື້ນຟູຄືນເອງໄດ້ ເນື້ອທີ່ບໍ່ເກີນ ໜຶ່ງຮ້ອຍ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  3. ທີ່ດິນປ່າປອກໄຫຼ້ນ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ສາມສິບ ຫາ ສອງຮ້ອຍ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  4. ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ເນື້ອທີ່ບໍ່ເກີນ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  5. ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ເນື້ອທີ່ບໍ່ເກີນ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  6. ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ຊາວ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ ເທົ່ານັ້ນ;
  7. ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ ເທົ່ານັ້ນ.
- ສຳລັບທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳຕາມທຳມະຊາດທີ່ກຳນົດເປັນເຂດສະຫງວນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ.

ພາກທີ IV
ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ

ມາດຕາ 30 (ປັບປຸງ) ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕາມຂະແໜງການ

ລັດຖະບານ ມອບ ໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນທຸກປະເພດຢ່າງລວມສູນ ໂດຍແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບໃຫ້ບັນດາຂະແໜງການ ເປັນເຈົ້າການໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້

ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້;
2. ກະຊວງອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ ໃນພື້ນທີ່ເຂດອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ນິຄົມອຸດສາຫະກໍາ;
3. ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ ໃນພື້ນທີ່ເຂດພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່;
4. ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ ໃນພື້ນທີ່ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ;
5. ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ ແລະ ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ;
6. ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ;
7. ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ແລະ ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ກະຊວງທີ່ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕານີ້ ເປັນຜູ້ອອກລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ສ່ວນທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແມ່ນ ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ກຳນົດ.

ນອກຈາກຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດຂ້າງເທິງນັ້ນແລ້ວ ພາກສ່ວນອື່ນກໍມີສິດຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຕົນໄດ້ຮັບ ໃນເຂດພື້ນທີ່ ທີ່ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍວຽກງານທີ່ຕົນຄຸ້ມຄອງ.

ໝວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ

ມາດຕາ 31 ທີ່ດິນກະສິກໍາ

ທີ່ດິນກະສິກໍາ ແມ່ນ ທີ່ດິນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ, ປະມົງ, ຊົນລະປະທານ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງດ້ານກະສິກໍາ.

ມາດຕາ 32 (ໃໝ່) ການສຳຫຼວດທີ່ດິນກະສິກໍາ

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສຳຫຼວດທີ່ດິນກະສິກໍາ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອວາງແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ ແບບຍືນຍົງ .

ມາດຕາ 33 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນກະສິກໍາ ແລະ ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 34 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນກະສິກໍາ

ທີ່ດິນກະສິກໍາ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາ ໂດຍການກຳນົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນ ແລະ ສະຫງວນໄວ້ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານການກະສິກໍາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ນໍາໃຊ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ດ້ວຍການ

ວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາຂອງຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 35 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍາ

ຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ສົມທົບກັບ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍາ ເພື່ອຍົກສູງສະມັດຕະພາບຜົນຜະລິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບ ການຮັກສາ ແລະ ປ່ຽນ ແປງສະພາບດິນ, ປັບປຸງ, ພື້ນຟູດິນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບດີ ແລະ ມີມູນຄ່າເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາຂອງຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳນອນໃນເຂດພັດທະນາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ການພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍາຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳ, ບໍ່ໃຫ້ປ່ຽນແລວນ້ຳ ແລະ ການໄຫຼຂອງນ້ຳ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ຫຼືກວ່າບໍ່ເຮັດໃຫ້ທີ່ດິນເຊາະເຈື່ອນ.

ມາດຕາ 36 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຕ້ອງນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ ເຂົ້າໃນການຜະລິດຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຕາມທໍາແຮງຂອງແຕ່ລະເຂດ, ຄວາມສາມາດດ້ານແຮງງານແຕ່ລະຄອບຄົວ ແລະ ທຶນຮອນຂອງຕົນ ດ້ວຍຮູບການມອບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ໃຫ້ເຊົ່າຕາມກົດໝາຍ ໂດຍຖືເອົາການຍົກສູງສະມັດຕະພາບຂອງດິນເປັນຕົ້ນຕໍ ແລະ ຫັນໄປສູ່ການເຮັດກະເສດສຸມເທື່ອລະກ້າວ.

ມາດຕາ 37 (ປັບປຸງ) ການກຳນົດເນື້ອທີ່ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ກຳນົດເນື້ອທີ່ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ຈຸດພິເສດທາງດ້ານພູມສັນຖານ, ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມໜ້າແໜ້ນຂອງພົນລະເມືອງໃນແຕ່ລະໄລຍະແລ້ວ ສະເໜີສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງ.

ລັດ ຮັບຮູ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາຂອງພົນລະເມືອງລາວທີ່ໄດ້ພັດທະນາ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ເພື່ອນໍາໃຊ້ຢ່າງຍາວນານ ນໍາຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 101 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ໂດຍສົມທົບກັບຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 2

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້

ມາດຕາ 38 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປ່າໄມ້

ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແມ່ນ ເນື້ອທີ່ດິນທຸກຄອນທີ່ມີປ່າໄມ້ ຫຼື ບໍ່ມີປ່າໄມ້ປົກຄຸມຢູ່ ຊຶ່ງລັດໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນທີ່ດິນປ່າໄມ້ລວມທັງເຂດພື້ນທີ່ແຫຼ່ງນ້ຳທີ່ນອນໃນເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 39 (ໃໝ່) ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນປ່າໄມ້

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງ

ແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສໍາຫຼວດທີ່ດິນປ່າໄມ້ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອວາງແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ ແບບຍືນຍົງ.

ມາດຕາ 40 (ໃໝ່) ການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປ່າໄມ້

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປ່າໄມ້ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 41 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນປ່າໄມ້

ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແມ່ນ ການກໍານົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນປ່າໄມ້ແຕ່ລະປະເພດ, ວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນປ່າໄມ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 42 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນປ່າໄມ້

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ພັດທະນາທີ່ດິນປ່າໄມ້ ໂດຍສ້າງກົນໄກປະສານງານ ລະຫວ່າງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ລວມທັງປະຊາຊົນ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາທີ່ດິນປ່າໄມ້ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຮັກສາ, ປັບປຸງ ແລະ ພື້ນຟູທີ່ດິນໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີຂຶ້ນ, ມີມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ສົມດຸນກັບລະບົບນິເວດປ່າໄມ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນັ້ນອນໃນເຂດພັດທະນາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ການພັດທະນາທີ່ດິນປ່າໄມ້ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນໍ້າ, ບໍ່ໃຫ້ປ່ຽນແລວນໍ້າ ແລະ ການໄຫຼຂອງນໍ້າ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ຫຼືກວ່າບໍ່ເຮັດໃຫ້ທີ່ດິນເຊາະເຈື່ອນ.

ມາດຕາ 43 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້

ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ສາມາດນໍາໃຊ້ເພື່ອສາທາລະນະປະໂຫຍດ, ຄອບຄົວ ແລະ ທຸລະກິດ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ປ່າໄມ້, ຄຸນນະພາບຂອງດິນ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ.

ລັດ ຮັບຮູ້ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ອາໄສ ແລະ ທໍາການຜະລິດຢູ່ໃນເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້ ກ່ອນການກໍານົດເຂດດັ່ງກ່າວເປັນທີ່ດິນປ່າໄມ້ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດໍາເນີນການສໍາຫຼວດ, ເກັບກໍາຂໍ້ມູນ ແລະ ດໍາເນີນການຈັດສັນຄືນໃໝ່ໃນເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແລ້ວອອກໃບຢັ້ງຢືນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຕາມກົດໝາຍ ພ້ອມທັງໃຫ້ປະຊາຊົນໃນເຂດດັ່ງກ່າວມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 3

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ມາດຕາ 44 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ແມ່ນ ທີ່ດິນປະເພດໜຶ່ງທີ່ນອນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ຊຶ່ງລວມມີທີ່ດິນທີ່ຢູ່ພື້ນນໍ້າ ຫຼື ຢູ່ຂອບເຂດອ້ອມແອ້ມແຫຼ່ງນໍ້າ ເປັນຕົ້ນ ເຂດພື້ນທີ່ດິນທາມ, ໜອງ, ບຶງ, ທົ່ງຫຍ້ານໍ້າຖ້ວມ, ທີ່ດິນນໍ້າ

ອອກບໍ່, ທີ່ດິນແຄມນ້ຳ, ທີ່ດິນກາງນ້ຳ, ທີ່ດິນປ່າໃໝ່, ທີ່ດິນນ້ຳບົກປະ ຫຼື ກຸດ, ທີ່ດິນທີ່ເກີດຈາກການດັດແປງ ຫຼື ອ່ວ່າຍແລວນ້ຳ, ນ້ຳຂັງ ຫຼື ໄຫຼຜ່ານ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໂດຍທຳມະຊາດ ຫຼື ມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ ຊຶ່ງມີລັກສະນະຖາວອນ ຫຼື ຊົ່ວຄາວ.

ມາດຕາ 45 (ໃໝ່) ການສຳຫຼວດທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ທີ່ປະກອບມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ສຳຫຼວດທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ທີ່ນອນຢູ່ໃນປະເພດທີ່ດິນທີ່ຂະແໜງການຕົນຮັບຜິດຊອບ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອວາງແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ແບບຍືນຍົງ.

ມາດຕາ 46 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ທີ່ປະກອບມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ທີ່ນອນຢູ່ໃນປະເພດທີ່ດິນທີ່ຂະແໜງການຕົນຮັບຜິດຊອບ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິຫານ ແລະ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 47 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາ ໂດຍການກຳນົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນ ແລະ ສະຫງວນໄວ້ ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ, ປະລິມານນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ລວມທັງຊີວະນາໆພັນ ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ ໃຫ້ຍືນຍົງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິຫານ ແລະ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 48 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດທີ່ປະກອບມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຮັບຜິດຊອບສຳຫຼວດ ແລະ ວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ທີ່ນອນຢູ່ໃນປະເພດທີ່ດິນທີ່ຂະແໜງການຕົນຮັບຜິດຊອບ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໂດຍໄດ້ຮັບອະນຸຍາດນຳ ຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ແລະ ຮັບປະກັນບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

- ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ຕ້ອງຮັບປະກັນເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:
1. ບໍ່ໃຫ້ມີການເຊາະເຈື່ອນ;
  2. ບໍ່ໃຫ້ຕົ້ນທາງນ້ຳໄຫຼ;
  3. ບໍ່ໃຫ້ນ້ຳຕື້ນເຂີນ ຫຼື ອັ່ງຖ້ວມ;
  4. ບໍ່ໃຫ້ຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ສິ່ງເປັນພິດແກ່ແຫຼ່ງນ້ຳ;
  5. ບໍ່ໃຫ້ຕັດຕົ້ນໄມ້ທຳລາຍປ່າເຂດແຫຼ່ງນ້ຳ;

6. ບໍ່ໃຫ້ຊຸດລອກເອົາດິນບວມ, ດິນທາມ, ແຮ່, ຊາຍ. ຖ້າຫາກມີຄວາມຈຳເປັນນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການລັດທີ່ມີສິດເສຍກ່ອນ ຕາມກົດໝາຍກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 4 **ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ**

ມາດຕາ 49 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ

ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ແມ່ນ ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນພື້ນທີ່ເຂດ ອຸດສາຫະກຳ, ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ, ພະລັງງານ, ບໍ່ແຮ່, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອຸດສາຫະກຳ.

ມາດຕາ 50 (ໃໝ່) ການສຳຫຼວດທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ

ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແລະ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສຳຫຼວດທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອວາງແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ມາດຕາ 51 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ

ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແລະ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 52 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ

ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາ ໂດຍກຳນົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າເປົ້າໝາຍ ສ້າງເປັນ ເຂດອຸດສາຫະກຳ, ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ, ພະລັງງານ, ບໍ່ແຮ່, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ດ້ວຍການວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານແຕ່ລະເປົ້າໝາຍ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 53 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ

ຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ຂະແໜງການພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ຂະແໜງການແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພັດທະນາທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆກ່ຽວກັບການຮັກສາ ແລະ ປ່ຽນແປງສະພາບດິນ, ປັບປຸງ, ພື້ນຟູດິນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບດີ ແລະ ມີມູນຄ່າເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳນອນໃນເຂດພັດທະນາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ການພັດທະນາທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳ, ບໍ່ໃຫ້ປ່ຽນແລວນ້ຳ ແລະ ການໄຫຼຂອງນ້ຳ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ຫຼືກວ່າບໍ່ເຮັດໃຫ້ທີ່ດິນເຂາະເຈື່ອນ.

ມາດຕາ 54 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ

ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ຕາມແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແຕ່ການນຳໃຊ້ນັ້ນຕ້ອງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 5

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ມາດຕາ 55 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ແມ່ນ ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນເສັ້ນທາງຫຼວງ, ເຂດສະຫງວນແລວທາງຫຼວງ, ບໍ່ດິນ, ບໍ່ຫີນ, ຮ່ອງນ້ຳ, ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂົວ, ສະໜາມບິນ ແລະ ເດີນບິນ, ທ່າເຮືອ, ສະຖານີລົດຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ ລົດໂດຍສານ, ອຸໂມງ, ທາງລົດໄຟ, ເຂດໂລຊິດສະຕິກ, ສາງຮັບໃຊ້ການຂົນສົ່ງ, ສະຖານທີ່ຕັ້ງໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານຄົມມະນາຄົມ.

ມາດຕາ 56 (ໃໝ່) ການສຳຫຼວດທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສຳຫຼວດທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອວາງແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ມາດຕາ 57 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ແລະ ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 58 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາ ໂດຍກຳນົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນ ແລະ ສະຫງວນໄວ້ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າເປົ້າໝາຍວຽກງານ ດ້ວຍການວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 59 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພັດທະນາທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆກ່ຽວກັບ ການຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການຄົມມະນາຄົມ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳນອນໃນເຂດພັດທະນາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ການພັດທະນາທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳ, ບໍ່ໃຫ້ປ່ຽນແລວນ້ຳ ແລະ ການໄຫຼຂອງນ້ຳ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ຫຼືກລ່ຽາບເຮັດໃຫ້ທີ່ດິນເຊາະເຈື່ອນ.

ມາດຕາ 60 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍຕ່າງໆຕາມແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແຕ່ການນຳໃຊ້ນັ້ນຕ້ອງປະຕິບັດຕາມແຜນຜັງຕົວເມືອງ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 6

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ມາດຕາ 61 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ແມ່ນ ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງມໍຣະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ທີ່ຕິດພັນກັບຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດ, ແຫຼ່ງວັດຖຸບູຮານ, ມໍຣະດົກສະຖານ, ປູຊະນິຍະສະຖານ, ອານຸສອນສະຖານ, ວັດວາອາຮາມ, ສາສະນະສະຖານ, ສິ່ງປຸກສ້າງທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ລວມທັງເຂດວັດທະນະທຳ ແລະ ສະຖານທີ່ອື່ນ ທີ່ລັດກຳນົດໃຫ້ເປັນທີ່ດິນວັດທະນະທຳ.

ມາດຕາ 62 (ໃໝ່) ການສຳຫຼວດທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສຳຫຼວດທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອວາງແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກ ປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ມາດຕາ 63 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ແລະ ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 64 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາ ໂດຍກຳນົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນ, ສະຫງວນ ແລະ ອະນຸລັກ ທາງດ້ານ ວັດທະນະທຳ ແລະ ປະຫວັດສາດ ດ້ວຍການວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 65 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພັດທະນາທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆກ່ຽວກັບການອະນຸລັກ, ຮັກສາ ແລະ ບຸລະນະພື້ນຟູທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳນອນໃນເຂດພັດທະນາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ການພັດທະນາທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳ, ບໍ່ໃຫ້ປ່ຽນແລວນ້ຳ ແລະ ການໄຫຼຂອງນ້ຳ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ຫຼືກວ່າບໍ່ເຮັດໃຫ້ທີ່ດິນເຊາະເຈື່ອນ.

ມາດຕາ 66 (ໃໝ່) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍຕ່າງໆ ເພື່ອ ການອະນຸລັກ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ຕາມແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແຕ່ການນຳໃຊ້ນັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ມີກະທົບຕໍ່ພື້ນທີ່ດັ່ງຂອງປະເພດທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ແລະ ປະຕິບັດຕາມ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ ບໍ່ໃຫ້ມອບສິດໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ດ້ວຍການອອກໃບຕາດິນໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຢ່າງເດັດຂາດ.

ໝວດທີ 7

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ມາດຕາ 67 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແມ່ນ ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານ ປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ: ບ່ອນຕັ້ງຄ້າຍ, ສຳນັກງານ, ອົງການ, ກົມກອງ, ວິທະຍາຄານ, ບ່ອນພັກ ເຊົາ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ສະໜາມຝຶກແອບ ບັນດາເຫຼົ່າຮີບ, ເຫຼົ່າວິຊາສະເພາະ, ຕຳຫຼວດ, ສະໜາມບິນ, ເດີນບິນ, ທ່າເຮືອ, ຄັງ, ສາງ, ໂຮງໝໍ, ໂຮງຈັກ, ໂຮງງານ, ສະຖານທີ່ພັກຜ່ອນຂອງທະຫານ, ຕຳຫຼວດ, ພື້ນທີ່ທຳການຜະ ລິດຢູ່ແນວຫຼັງຂອງກອງທັບ, ພື້ນທີ່ຍຸດທະສາດປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນທີ່ນຳໃຊ້ ເຂົ້າໃນວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ມາດຕາ 68 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດອື່ນເຂົ້າໃນການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ລວມທັງທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນ ຄວາມສະຫງົບ ຕາມການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ.

ພາຍຫຼັງໝົດຄວາມຈຳເປັນໃນການນຳໃຊ້ແລ້ວ ຕ້ອງສົ່ງທີ່ດິນດັ່ງກ່າວນັ້ນຄືນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງເດີມ. ໃນກໍລະນີທີ່ການນຳໃຊ້ນັ້ນ ຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ມີການພັດທະນາແລ້ວ ລັດ ພິຈາລະນາທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຕາມລະບຽບການ ໂດຍຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳ, ບໍ່ໃຫ້ປ່ຽນແລວນ້ຳ ແລະ ການໄຫຼຂອງນ້ຳ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບ ອະນຸຍາດ, ຫຼືກວ່າບໍ່ເຮັດໃຫ້ທີ່ດິນເຊາະເຈື່ອນ.

ໝວດທີ 8

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ມາດຕາ 69 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແມ່ນ ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການພັດທະນາເປັນຕົວເມືອງໃໝ່, ປຸກສ້າງ ທີ່ຢູ່ອາໄສ, ສຳນັກງານ, ອົງການ, ສະຖານທີ່ສາທາລະນະ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນ ຕາມ ເຂດຈັດສັນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບແຜນຜັງຕົວເມືອງ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 70 (ປັບປຸງ) ປະເພດທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແບ່ງອອກເປັນປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ສາທາລະນະປະໂຫຍດ ແມ່ນທີ່ດິນເພື່ອຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມ ເປັນຕົ້ນ ສວນສາທາລະນະ, ສະຖານທີ່ ການສຶກສາ, ສະໜາມກິລາ, ສາທາລະນະສຸກ, ຕະຫຼາດ, ສະໜາມເດັກຫຼິ້ນ, ປ່າຊ້າ, ສະຖານ ທີ່ຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອ, ສະຖານີນໍ້າປະປາ, ທີ່ດິນອື່ນທີ່ຮັບໃຊ້ສາທາລະນະປະໂຫຍດ;
2. ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແມ່ນ ທີ່ດິນເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄອບຄົວ;
3. ສໍານັກງານ, ອົງການ ແມ່ນ ທີ່ດິນເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກສ້າງສໍານັກງານຂອງອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົາລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ວິສາຫະກິດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ສະຖານທູດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ;
4. ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ແມ່ນທີ່ດິນເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກສ້າງອາຄານ ສໍາລັບການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ເປັນຕົ້ນ ຄອນໂດມິນຽມ, ອາພາດເມັ້ນ, ເຮືອນຈັດສັນ, ໂຮງແຮມ, ເຮືອນພັກ, ສູນການຄ້າ, ຮ້ານ ສັບພະສິນຄ້າ.

ມາດຕາ 71 (ໃໝ່) ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສໍາຫຼວດທີ່ດິນປຸກສ້າງ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອວາງແຜນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

ມາດຕາ 72 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແລະ ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 73 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກຮັກສາ ໂດຍກໍານົດຂອບເຂດພື້ນທີ່ດິນ ແລະ ສະຫງວນໄວ້ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍຕ່າງໆຕາມແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນປຸກສ້າງ ດ້ວຍການວາງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 74 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພັດທະນາທີ່ດິນປຸກສ້າງ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆກ່ຽວກັບການຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາໃຫ້ມີມູນຄ່າເພີ່ມ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳນອນໃນເຂດພັດທະນາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ການພັດທະນາທີ່ດິນປຸກສ້າງ ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ, ບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳ, ບໍ່ໃຫ້ປ່ຽນແລວນ້ຳ ແລະ ການໄຫຼຂອງນ້ຳ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ຫຼືກວ່າບໍ່ເຮັດໃຫ້ທີ່ດິນເຊາະເຈື່ອນ.

ມາດຕາ 75 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງບໍ່ໃຫ້ແຕະຕ້ອງເຖິງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ ທັງຮັບປະກັນທາດສະພາບ. ການປູກສ້າງຕ່າງໆ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມແຜນຜັງຕົວເມືອງ, ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການທີ່ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຮັບປະກັນມາດຕະຖານເຕັກນິກຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສຳລັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ ສຳນັກງານ, ອົງການຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຕາມແຜນຈັດສັນ ແລະ ການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ລັດ ສະຫງວນທີ່ດິນປູກສ້າງ ສຳລັບສາທາລະນະປະໂຫຍດໄວ້ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມ. ຖ້າຫາກມີການປ່ຽນປະເພດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວກໍຕ້ອງໃຫ້ຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມສູງສຸດຂອງຊາດ ແລະ ໃນເຂດທີ່ໄດ້ຈັດສັນໄວ້ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 76 (ປັບປຸງ) ການກຳນົດຂອບເຂດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ກຳນົດເນື້ອທີ່ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ຈຸດພິເສດທາງດ້ານພູມສັນຖານ, ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມໜ້າແໜ້ນຂອງພົນລະເມືອງໃນແຕ່ລະໄລຍະແລ້ວ ສະເໜີສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງ.

ລັດ ຮັບຮູ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງຂອງພົນລະເມືອງລາວ ຜູ້ໜຶ່ງບໍ່ໃຫ້ເກີນ ແປດຮ້ອຍ ຕາແມັດ ຕໍ່ຄົນໃນຄອບຄົວ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ເພື່ອນຳໃຊ້ຢ່າງຍາວນານ ນຳຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ບ່ອນທີ່ດິນຕ້ຳຢູ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 100 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ໂດຍສົມທົບກັບຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສຳລັບການອະນຸຍາດເນື້ອທີ່ດິນປູກສ້າງ ໃຫ້ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງນຳໃຊ້ ໃຫ້ອີງຕາມຄວາມສາມາດຕົວຈິງ.

**ພາກທີ V
ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ**

**ໝວດທີ 1
ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ**

ມາດຕາ 77 (ໃໝ່) ທີ່ດິນຂອງລັດ

ທີ່ດິນຂອງລັດ ແມ່ນ ທີ່ດິນທຸກຖານທີ່ລັດ ບໍ່ໄດ້ມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ລວມທັງທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ທີ່ດິນທີ່ລັດສະຫງວນ ແລະ ອະນຸລັກໄວ້ເພື່ອສາທາລະນະປະໂຫຍດ, ປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດວິທະຍາ, ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 78 (ໃໝ່) ການໄດ້ມາທີ່ດິນຂອງລັດ

ທີ່ດິນຂອງລັດ ໄດ້ມາຈາກກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ລັດໄດ້ຈັດສັນ ແລະ ສະຫງວນໄວ້ ເປັນທີ່ດິນຂອງລັດ;
2. ການເສຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 142 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
3. ການສິ້ນສຸດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 145 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້, ຍົກເວັ້ນຂໍ້ 4;
4. ການມອບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນໃຫ້ລັດດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ;
5. ກໍລະນີອື່ນ.

ມາດຕາ 79 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນໃຈກາງໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ດ້ວຍການຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນລັດ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ລວມທັງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ລວມໝູ່ ທີ່ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ.

ມາດຕາ 80 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່

ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່ ແມ່ນ ການມອບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ໃຫ້ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ຫຼື ຫຼາຍບ້ານໃຊ້ຮ່ວມກັນຕາມແຜນຈັດສັນທີ່ດິນຂຶ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ດິນປ່າຊ້າ, ປ່າສັກສິດ, ໜອງລວມບ້ານ, ວັດ, ໂຮງຮຽນ, ສຸກສາລາ, ຫ້ອງການປົກຄອງບ້ານ, ຕະຫຼາດຂອງບ້ານ.

ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່ ປະກອບມີ ສິດປົກປັກຮັກສາ, ຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ຫຼື ຫຼາຍບ້ານ ແຕ່ບໍ່ມີສິດມອບ, ໂອນ, ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ, ໃຫ້ເຊົ່າ, ໃຫ້ສໍາປະທານ, ເອົາໄປເປັນຮຸ້ນ, ນໍາໄປຄ້າປະກັນ ແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 81 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນຂອງລັດ

ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ທີ່ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ຕ້ອງຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນຂອງລັດທຸກປະເພດ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອສັງລວມຂຶ້ນບັນຊີຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນ.

ມາດຕາ 82 (ໃໝ່) ການຈັດສັນທີ່ດິນປຸກສ້າງຂອງລັດເພື່ອເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສ

ລັດ ດຳເນີນການຈັດສັນທີ່ດິນປຸກສ້າງຂອງລັດ ເພື່ອປຸກສ້າງອາຄານ ຫຼື ເຮືອນຈັດສັນ ເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສຖາວອນໃຫ້ແກ່ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ, ທະຫານ, ຕຳຫຼວດ ດ້ວຍການປະຕິບັດນະໂຍບາຍໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ຂາຍຢ່າງຂາດຕົວ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 83 (ໃໝ່) ການທວງຄືນ ແລະ ລົບລ້າງການຄອບຄອງທີ່ດິນຂອງລັດ

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດຳເນີນກວດກາ ແລະ ທວງຄືນທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ຖືກບຸກລຸກ, ຈັບຈອງ ຫຼື ຄອບຄອງຢ່າງຜິດກົດໝາຍ ແລະ ຖອນການມອບຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ. ໃນກໍລະນີການບຸກລຸກ, ຈັບຈອງ ຫຼື ຄອບຄອງ ແລະ ການມອບນັ້ນ ຫາກມີເອກະສານຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບທີ່ດິນໃຫ້ສະເໜີຕໍ່ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ລົບລ້າງເອກະສານດັ່ງກ່າວ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ສົມທົບກັບກະຊວງອື່ນ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດຳເນີນການກວດກາ ແລະ ທວງຄືນທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ຖືກຈັບຈອງ ຫຼື ຄອບຄອງຢ່າງຜິດ

ກົດໝາຍ ແລະ ຖອນການມອບຈາກການຈັດຕັ້ງ. ໃນກໍລະນີກະຊວງ, ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ອອກເອກະສານຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບທີ່ດິນບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແມ່ນລັດຖະບານເປັນຜູ້ລົບລ້າງເອກະສານດັ່ງກ່າວຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງ ຫຼື ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 2

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ

ມາດຕາ 84 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ລັດ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ດ້ວຍການຂຶ້ນສໍາມະໂນທີ່ດິນ, ຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອຮັບຮູ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຕິດຕາມສະພາບການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວຕາມກົດໝາຍ.

ການໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 124 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 85 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ລັດວາງອອກໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໝວດທີ 3

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ

ມາດຕາ 86 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ລັດ ຮັບຮູ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ທີ່ດໍາລົງຊີວິດ, ທໍາມາຫາກິນ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຢ່າງຍາວນານ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍດ້ວຍການເຊົ່າ, ສໍາປະທານທີ່ດິນຈາກລັດ, ຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ຫຼື ເຊົ່າທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ດ້ວຍການອອກເອກະສານຢັ້ງຢືນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຕາມເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 87 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ຕ້ອງນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ສັນຍາເຊົ່າ, ສັນຍາສໍາປະທານທີ່ດິນ, ການຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດແບບມີກຳນົດເວລາ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ລັດວາງອອກໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ພາກທີ VI **ການບໍລິຫານທີ່ດິນ**

ມາດຕາ 88 (ໃໝ່) ການບໍລິຫານທີ່ດິນ

ການບໍລິຫານທີ່ດິນ ມີດັ່ງນີ້:

1. ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ;
2. ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ;
3. ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ;
4. ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ;
5. ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
6. ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ.

ໝວດທີ 1

ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ

ມາດຕາ 89 (ໃໝ່) ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ

ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ ແມ່ນ ເຄື່ອງມືພື້ນຖານອັນຈຳເປັນທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝ ຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານທີ່ດິນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ, ຄວາມສະດວກ, ທັນການ, ວ່ອງໄວ ແລະ ຊັດເຈນ ໃນການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານເຂົ້າໃນວຽກງານທີ່ດິນ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຮັບຜິດຊອບສ້າງ, ປັບປຸງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ ຂອງຂະແໜງການການເງິນ ແລະ ໃຫ້ເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຂໍ້ມູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ຮັບຜິດຊອບສ້າງຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ ຂອງຂະແໜງການການເງິນ ແລະ ໃຫ້ເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ມີການປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ.

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຂະແໜງການ ຮັບຜິດຊອບສ້າງ, ປັບປຸງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ ໂດຍເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ດ້ວຍການປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ລວມທັງສະໜອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນໃຫ້ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ມາດຕາ 90 (ໃໝ່) ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ໃນລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ໂດຍໃຫ້ເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການຕາມລະບຽບການ.

ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການສະໜອງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບທີ່ດິນໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຕາມລະບຽບການ.

ໝວດທີ 2 **ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ**

ມາດຕາ 91 (ໃໝ່) ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ

ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ການຂຶ້ນສໍາມະໂນທີ່ດິນ;
2. ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ;
3. ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;
4. ການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 92 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນສໍາມະໂນທີ່ດິນ

ການຂຶ້ນສໍາມະໂນທີ່ດິນ ແມ່ນ ການເກັບກຳສະຖິຕິຕອນດິນປະເພດຕ່າງໆ ເຂົ້າໃນປຶ້ມສໍາມະໂນທີ່ດິນ ແລະ ຖານຂໍ້ມູນສໍາມະໂນທີ່ດິນ ເພື່ອຕິດຕາມສະພາບການເຄື່ອນໄຫວ, ປ່ຽນແປງເປົ້າໝາຍການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເປັນຂໍ້ມູນພື້ນຖານໃນການ ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ເສຍຄ່າທຳນຽມນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງບ້ານ ຂຶ້ນສໍາມະໂນທີ່ດິນ ແຕ່ລະປະເພດ.

ມາດຕາ 93 (ປັບປຸງ) ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ

ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແມ່ນ ການຍັງຢືນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດຕ່າງໆ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ໃຫ້ແກ່ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີການປອມແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ຢ່າງເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ອົງປະກອບການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ມີດັ່ງນີ້:

1. ແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ;
2. ແຜນທີ່ຕາດິນ;
3. ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ;
4. ສາລະບານປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ;
5. ໃບຕາດິນ.

ທີ່ດິນທຸກຕອນ ຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຕາມການຈັດສັນ, ການແບ່ງເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນ ນໍາຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 100 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 94 (ໃໝ່) ແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ

ແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ ແມ່ນ ຮູບແຜນທີ່ຕອນດິນຕອນດຽວທີ່ໄດ້ຜ່ານການສຳຫຼວດ-ວັດແທກ ຊຶ່ງປະກອບມີຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ເລກທີແຜນທີ່ຕາດິນ, ເລກທີຕອນດິນ, ມາດຕາສ່ວນ, ທີ່ຕັ້ງຂອງຕອນດິນ, ໄລຍະເຂດແດນຕອນດິນ, ລະຫັດຫຼັກເຂດ, ເລກທີຕອນດິນຂ້າງຄຽງ, ເສັ້ນທາງ ຫຼື ຮ່ອງນໍ້າ.

ມາດຕາ 95 (ໃໝ່) ແຜນທີ່ຕາດິນ

ແຜນທີ່ຕາດິນ ແມ່ນ ຮູບແຜນທີ່ຕອນດິນຫຼາຍຕອນຢູ່ໃນແຜ່ນດຽວ ຊຶ່ງປະກອບມີຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ເລກທີແຜນທີ່ຕາດິນ, ເລກທີຕອນດິນແຕ່ລະຕອນ, ທີ່ຕັ້ງຂອງເຂດແດນຕອນດິນ, ເສັ້ນທາງ, ຮ່ອງນໍ້າ.

ມາດຕາ 96 (ປັບປຸງ) ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ

ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແມ່ນ ເອກະສານທີ່ບັນທຶກຂໍ້ມູນຈາກການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຕາມເລກລຳດັບໂດຍມີລາຍເຊັນ ແລະ ຕາປະທັບຂອງ ຫົວໜ້າພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ຫົວໜ້າຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ ທີ່ມີຜູ້ອຳນວຍການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 100 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ ແມ່ນ ປຶ້ມທີ່ລວບລວມໃບທະບຽນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃນແຕ່ລະບ້ານ ຊຶ່ງບ້ານໜຶ່ງມີປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນຫຼາຍຫົວຂຶ້ນກັບຈຳນວນຕອນດິນ.

ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ມີເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ລະຫັດທີ່ຕັ້ງຂອງຕອນດິນ;
2. ເລກທີໃບທະບຽນທີ່ດິນ;
3. ອອກຄັ້ງທີ;
4. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງບຸກຄົນ, ຊື່ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
5. ວັນ, ເດືອນ, ປີເກີດ, ສັນຊາດ, ອາຊີບ, ທີ່ຢູ່ປັດຈຸບັນຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ສຳລັບບຸກຄົນ;
6. ທີ່ຕັ້ງສຳນັກງານ ສຳລັບນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຍົກເວັ້ນການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົາລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ;
7. ການໄດ້ມາຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
8. ຖານະຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
9. ປະເພດ, ເຂດ ແລະ ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
10. ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນເຫຼັ້ມທີ, ໃບທະບຽນທີ່ດິນລຳດັບທີ;
11. ຕອນດິນເລກທີ;
12. ແຜນທີ່ຕາດິນເລກທີ;
13. ເນື້ອທີ່, ມາດຕາສ່ວນ;
14. ແຜນທີ່ຕອນດິນ;
15. ລະຫັດໃບຕາດິນ ແລະ ໃບທະບຽນທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 97 (ໃໝ່) ສາລະບານປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ

ສາລະບານປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ ແມ່ນ ການສັງລວມປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນຢູ່ແຕ່ລະບ້ານ ເຂົ້າເປັນຫົວດຽວຢ່າງເປັນລະບົບ ເພື່ອຕິດຕາມການປ່ຽນແປງຂອບເຂດເນື້ອທີ່ດິນ, ເລກທີຕອນດິນ, ເລກທີໃບຕາດິນ ດ້ວຍການອອກໃບຕາດິນໃໝ່ ທີ່ເກີດຈາກການແບ່ງ, ແຍກ ຫຼື ໂຮມຕອນດິນເຂົ້າກັນ.

ມາດຕາ 98 (ປັບປຸງ) ໃບຕາດິນ

ໃບຕາດິນ ແມ່ນ ເອກະສານທີ່ເປັນຫຼັກຖານຕົ້ນຕໍອັນໜຶ່ງອັນດຽວ ກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງໄດ້ຄັດສຳເນົາຢ່າງຖືກຕ້ອງຈາກໃບທະບຽນທີ່ດິນ ເພື່ອມອບໃຫ້ແກ່ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນພຽງໃບດຽວນຳໃຊ້ເປັນຫຼັກຖານຢ່າງຍາວນານ ຈົນກວ່າຈະມີການປ່ຽນແປງໃໝ່ຕາມຜູ້ອຳນວຍການທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ໃບຕາດິນ ມີ ສອງ ແບບ ຄື ໃບຕາດິນລັດ ແລະ ໃບຕາດິນບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ.

ມາດຕາ 99 (ປັບປຸງ) ເອກະສານປະກອບການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ

ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຕ້ອງປະກອບເອກະສານ ດັ່ງນີ້:

1. ໃບຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບການໄດ້ມາຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການມອບຂອງລັດ, ສັນຍາມອບໂອນ, ຍົກຊັບ, ຊື້ ຂາຍ, ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ;

2. ສຳເນົາບັດປະຈຳຕົວ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ແລະ ສຳມະໂນຄົວ, ຖ້າແມ່ນນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ຕ້ອງມີສຳເນົາໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ, ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ ຫຼື ໃບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ;
3. ໃບແຈ້ງເສຍຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
4. ເອກະສານອື່ນ ທີ່ຈຳເປັນ ເປັນຕົ້ນ ໃບແຜນທີ່ດິນ, ໃບຢັ້ງຢືນການພັດທະນາທີ່ດິນ, ໃບຢັ້ງຢືນຮັບປະກັນທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 100 (ປັບປຸງ) ຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ

ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃຫ້ດຳເນີນຜ່ານໜ່ວຍງານບໍລິການປະຕູດຽວ ຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1. ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດຳເນີນການສອບຖາມ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນການໄດ້ມາຂອງສິດຄອບຄອງ ແລະ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ສຳຫຼວດ-ວັດແທກ ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ຢ້ຳຢືນຂອງເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂ້າງຄຽງ ພ້ອມທັງສ້າງແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ ແລະ ປະກອບສຳນວນເອກະສານການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນເວລາສິບຫ້າ ວັນນັບແຕ່ວັນດຳເນີນການເປັນຕົ້ນໄປ;

2. ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ຈັດປະເພດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ພາຍໃນເວລາ ສິບ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນຮັບສຳນວນເອກະສານຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຈາກຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງເປັນຕົ້ນໄປ;

3. ອອກແຈ້ງການ ຜ່ານສື່ມວນຊົນ ແລະ ຕິດປະກາດຫາຜູ້ຄັດຄ້ານຢູ່ຫ້ອງການປົກຄອງບ້ານບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ສາມສິບ ວັນ ນັບແຕ່ວັນອອກແຈ້ງການເປັນຕົ້ນໄປ;

4. ຫຼັງຈາກສິ້ນສຸດກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຫາກບໍ່ມີຜູ້ຄັດຄ້ານ ຫຼື ມີການຄັດຄ້ານ ແຕ່ໄດ້ຖືກແກ້ໄຂແລ້ວ ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ພິຈາລະນາຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ພາຍໃນເວລາ ຫ້າ ວັນລັດຖະການ ນັບແຕ່ໄດ້ຮັບການສະເໜີເປັນຕົ້ນໄປ.

ສະເພາະທີ່ດິນກະສິກຳເນື້ອທີ່ແຕ່ ຫ້າ ເຮັກຕາ ລົງມາ ໃຫ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນນຳຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ. ສຳລັບເມືອງໃດທີ່ບໍ່ທັນມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ເນື້ອທີ່ຫຼາຍກວ່າ ຫ້າ ເຮັກຕາ ໃຫ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນນຳພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ດິນຕອນໃດທີ່ຕົກຄ້າງ ຫຼື ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນເວລາດຳເນີນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ພາຍຫຼັງໄດ້ແກ້ໄຂແລ້ວ ໃຫ້ເຮັດຄຳຮ້ອງຂໍຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຕໍ່ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ອອກລະບຽບການກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ.

ມາດຕາ 101 (ໃໝ່) ສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ

ສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ແມ່ນ ການລວບລວມເອກະສານຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ການຈັດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເຊັ່ນ ເອກະສານຢັ້ງຢືນການໄດ້ມາສິດຄອບຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ສຳເນົາສຳມະໂນຄົວ ຫຼື ບັດປະຈຳຕົວ, ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່, ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ, ແບບພິມທາງດ້ານວິຊາການ.

ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນແຕ່ລະຕອນ ໃຫ້ສ້າງເປັນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນ ຫຼັກຖານຍາວນານ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນລະບົບ ໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ ສາມາດຕິດຕາມສະພາບການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 102 (ປັບປຸງ) ການອອກສໍາເນົາໃບຕາດິນ

ການອອກສໍາເນົາໃບຕາດິນ ແມ່ນ ການອອກໃບຕາດິນຄືນໃໝ່ ເພື່ອທົດແທນໃບທີ່ຖືກເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກທໍາລາຍ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງ ຂໍການອອກສໍາເນົາໃບຕາດິນ ໃຫ້ຍື່ນຄໍາຮ້ອງຕໍ່ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນດິນຕັ້ງຢູ່ ຕາມແບບພິມທີ່ກຳນົດໄວ້.

ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງແລ້ວຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງທີ່ດິນ ແລ້ວເຮັດບົດສະຫຼຸບ ພ້ອມດ້ວຍ ຄໍາເຫັນກ່ຽວກັບເຫດການດັ່ງກ່າວ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບຫ້າ ວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າໃບຕາດິນທີ່ຖືກທໍາລາຍຫາກໄດ້ປະຮ່ອງຮອຍທີ່ສາມາດໃຊ້ເປັນຫຼັກຖານ ໃຫ້ສະເໜີພະແນກຊັບພະຍາກອນ ທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນ ເມືອງ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ພິຈາລະນາອອກໃບສໍາເນົາຕາດິນໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍ.

ໃນກໍລະນີໃບຕາດິນເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກທໍາລາຍ ທີ່ບໍ່ປະຮ່ອງຮອຍໃດໜຶ່ງເປັນຫຼັກຖານຍັງຢືນໃບຕາ ດິນດັ່ງກ່າວ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງມອບເອກະສານທີ່ໄດ້ ຜ່ານການຄົ້ນຄວ້າໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍເພື່ອໄປຍື່ນຕໍ່ສານພິຈາລະນາຕັດສິນຍັງຢືນການເສຍຫາຍຂອງໃບຕາດິນກ່ອນ ອອກສໍາເນົາໃບຕາດິນ.

ມາດຕາ 103 (ປັບປຸງ) ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການບັນທຶກ ແລະ ຍັງຢືນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໄດ້ເອົາສິດດັ່ງກ່າວໃຫ້ເຊົ່າ, ເປັນຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນ, ຂາຍຝາກ, ສິດເໜືອທີ່ດິນ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວອື່ນ.

ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ດຳເນີນ ຜ່ານໜ່ວຍງານບໍລິການປະຕູດຽວຂອງ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ໂດຍຊ້ອງໜ້າກັນລະ ຫວ່າງຄູ່ສັນຍາ ກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ດິນ.

ໃນກໍລະນີ ເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕອນດຽວໄປຄ້ຳປະກັນກັບເຈົ້າໜ້າຫຼາຍຄົນ ໃນເວລາຈົດທະບຽນການ ເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງມອບໃບຕາດິນໃຫ້ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ເປັນຜູ້ຮັກສາໄວ້ໃນລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ.

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງດຳເນີນການຈົດທະບຽນ ການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ພາຍໃນ ສາມ ວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 104 (ປັບປຸງ) ການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການບັນທຶກ ແລະ ຍັງຢືນການປ່ຽນແປງສິດນໍາ ໃຊ້ທີ່ດິນຈາກເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນເດີມໄປໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ດ້ວຍການອອກໃບຕາດິນໃໝ່ ຕາມການສືບທອດມູນມໍ ຣະດົກ, ຊື້ ຂາຍ, ເອົາເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ມອບ ຫຼື ຍົກສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ແລກປ່ຽນ, ຖອນ ຫຼື ໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ, ທາດສະພາບ, ຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ດຳເນີນ ຜ່ານໜ່ວຍງານບໍລິການປະຕູດຽວຂອງ ພະ ແນກ ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ

ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ໂດຍຊ້ອງໜ້າກັນລະຫວ່າງຄູ່ສັນຍາກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ໃນກໍລະນີເປັນການຊື້ຂາຍ, ເອົາເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ມອບ ຫຼື ຍົກສິດ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ຕ້ອງດຳເນີນການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນພາຍໃນ ຫ້າ ວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການສະເໜີຈາກຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຫຼື ວັນໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີຈາກເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ໝວດທີ 3

ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ

ມາດຕາ 105 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ

ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດຄອນໂດມິນຽມ ນຳຫ້ອງການບໍລິການ ການລົງທຶນປະຕູດຽວ, ຂໍອະນຸຍາດປຸກສ້າງນຳຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ຕ້ອງສະເໜີຂໍຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ນຳພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກຳນົດລະບຽບການສະເພາະ ກ່ຽວກັບການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ.

ມາດຕາ 106 (ໃໝ່) ເອກະສານປະກອບຂໍຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ

ເອກະສານຂໍຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ມີດັ່ງນີ້:

1. ໃບຕາດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ;
2. ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ;
3. ໃບອະນຸຍາດປຸກສ້າງ;
4. ແຜນຜັງຂອງຄອນໂດມິນຽມ;
5. ບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ;
6. ບົດປະເມີນຜົນປະທັບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ;
7. ກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ;
8. ເອກະສານອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສຳລັບການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດ ຫຼື ບຸກຄົນ ເພື່ອປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ຕ້ອງມີເອກະສານເພີ່ມເຕີມດັ່ງນີ້:

1. ໃບຕາດິນຂອງລັດ;
2. ສັນຍາເຊົ່າ.

ມາດຕາ 107 (ໃໝ່) ການພິຈາລະນາຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ

ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ພິຈາລະນາການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ໃຫ້ແກ່ນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ ພາຍໃນກຳນົດ ສິບ ວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ.

ສຳລັບການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດ ຫຼື ບຸກຄົນໃຫ້ຮັກສາໃບຕາດິນນັ້ນໄວ້ຄືເກົ່າ.

ໝວດທີ 4 **ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ**

ມາດຕາ 108 (ໃໝ່) ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ

ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ແມ່ນ ການກຳນົດມູນຄ່າທີ່ດິນແຕ່ລະເຂດຢູ່ໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນໂດຍອີງໃສ່ຈຸດພິເສດທາງດ້ານທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ລະດັບການຂະຫຍາຍຕົວ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ໃຫ້ດຳເນີນຕາມຈຸດປະສົງ ດັ່ງນີ້:

1. ການຄິດໄລ່ຄ່າທຳນຽມຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
2. ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍຫັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ;
3. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ;
4. ການຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
5. ການຊື້ ຂາຍ, ແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ເອົາທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ເປັນຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນ.

ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ສະເໜີໃຫ້ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງຮັບຮອງເອົາການກຳນົດການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຕາມເປົ້າໝາຍ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນຂໍ້ 1, 2 ແລະ 3 ເທົ່ານີ້.

ສຳລັບການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຈຸດປະສົງທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນຂໍ້ 4 ເທົ່ານີ້ ໃຫ້ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ຕາມລະບຽບການ. ສ່ວນການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນເພື່ອການຊື້ ຂາຍ, ແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ເອົາທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ເປັນຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນ ມອບໃຫ້ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 155 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເປັນຜູ້ດຳເນີນການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກຳນົດລະບຽບການກ່ຽວກັບການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 109 (ໃໝ່) ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນຄືນໃໝ່

ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ຕ້ອງດຳເນີນການປະເມີນຄືນໃໝ່ ໃນທຸກ ສາມ ປີ, ກໍລະນີຈຳເປັນສາມາດດຳເນີນການປະເມີນກ່ອນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວກໍໄດ້.

ໝວດທີ 5 **ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ**

ມາດຕາ 110 (ໃໝ່) ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແມ່ນ ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເຊັ່ນ ການຊື້-ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການຄ້ຳປະກັນ, ການແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການເອົາທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ.

ມາດຕາ 111 (ໃໝ່) ການໃຫ້ບໍລິການທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ທ້ອງຖານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ເຮັດໜ້າທີ່ການບໍລິການທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກ ກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ສິດທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຊື້-ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການຄ້ຳປະກັນ, ການແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການເອົາທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ອອກລະບຽບການ ການໃຫ້ບໍລິການທຸລະກຳ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.

ໝວດທີ 6 **ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ**

ມາດຕາ 112 (ໃໝ່) ລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ

ລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ ແມ່ນ ລາຍຮັບທີ່ໄດ້ມາຈາກ ຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄ່າເຊົ່າ, ສຳປະທານ, ອາກອນ, ການຂາຍທີ່ດິນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ, ຄ່າປັບໃໝ, ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 113 (ໃໝ່) ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ

ຂະແໜງການການເງິນ ເກັບຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ອາກອນທີ່ຕິດພັນກັບທີ່ດິນ, ຄ່າເຊົ່າ ແລະ ຄ່າສຳປະທານທີ່ດິນ, ຄ່າຂາຍ ແລະ ຫັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄ່າຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ແລະ ຄ່າປັບໃໝກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ຄ່າຂຶ້ນ ແລະ ຈົດທະບຽນທີ່ດິນ, ຄ່າທຳນຽມອອກໃບອະນຸຍາດໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເກັບລາຍຮັບຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ ຕ້ອງນຳໃຊ້ລະບົບເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝ ທີ່ຮັບປະກັນຄວາມໂປ່ງໃສ, ວ່ອງໄວ ແລະ ຖືກຕ້ອງຊັດເຈນ. ລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ ຕ້ອງມອບ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍງົບປະມານແຫ່ງລັດ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 114 (ໃໝ່) ການກຳນົດຄ່າທຳນຽມກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ລັດຖະບານ ກຳນົດຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສະພາບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໃນແຕ່ລະໄລຍະ ພ້ອມທັງນະໂຍບາຍຫຼຸດຜ່ອນ ຫຼື ຍົກເວັ້ນຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການສຳຫຼວດ-ວັດແທກ, ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນນາ ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວທຸກຍາກ ແລະ ຜູ້ທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນເຂດບູລິມະສິດຜະລິດກະສິກຳລວມທັງເຂດທີ່ໄດ້ປະກາດເປັນເຂດໄພພິບັດ ແລ້ວສະເໜີຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ພິຈາລະນາ.

ພາກທີ VII **ການເຊົ່າ, ການສຳປະທານທີ່ດິນ ແລະ ການຊື້ ຂາຍ** **ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ**

ໝວດທີ 1 **ການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ,** **ການເຊົ່າ ແລະ ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ**

ມາດຕາ 115 (ໃໝ່) ການເຊົ່າທີ່ດິນ

ການເຊົ່າທີ່ດິນ ແມ່ນ ການຕົກລົງກັນລະຫວ່າງ ຜູ້ເຊົ່າກັບຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າທີ່ດິນ ເພື່ອນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າໃນກິດຈະການໃດໜຶ່ງຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ການຄ້າ, ການບໍລິການ, ບ່ອນຢູ່ອາໄສ, ການທ່ອງທ່ຽວ,

ການກິລາ, ການທູດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງສາກົນ.

ມາດຕາ 116 (ປັບປຸງ) ການເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ

ການເຊົ່າທີ່ດິນ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ລວມທັງ ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຖືສັນຊາດລາວ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຕົກລົງຂອງສອງຝ່າຍ ໂດຍໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານ, ອົງການທະບຽນສານ ແລະ ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ ສປປ ລາວ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ສາມາດເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ ລວມທັງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ຖືສັນຊາດລາວ ໃນກຳນົດເວລາບໍ່ເກີນ ສາມສິບ ປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີຕາມການຕົກລົງຄູ່ສັນຍາ ໂດຍໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດຈາກອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ. ສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານ, ອົງການທະບຽນສານ ແລະ ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ມາດຕາ 117 (ໃໝ່) ການສຳປະທານທີ່ດິນ

ການສຳປະທານທີ່ດິນ ແມ່ນ ການອະນຸມັດຂອງລັດໃຫ້ຜູ້ຂໍສຳປະທານທີ່ດິນ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນພື້ນທີ່ໃດໜຶ່ງ ທີ່ລັດໄດ້ຈັດສັນ ເພື່ອດຳເນີນກິດຈະການລົງທຶນສຳປະທານ ຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ກະສິກຳ, ປູກໄມ້, ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ, ເຂດອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ການພັດທະນາເປັນຕົວເມືອງໃໝ່, ການພັດທະນາແຫຼ່ງພະລັງງານໄຟຟ້າ, ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່.

ກໍລະນີເຂດສຳປະທານທີ່ດິນ ຫາກກວມເອົາເຂດປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຄະນະປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບຂັ້ນສູນກາງ.

ມາດຕາ 118 (ໃໝ່) ການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ

ການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ຕ້ອງຜ່ານການປະມຸນ ແລະ ດຳເນີນໃນເຂດທີ່ດິນຂອງລັດທີ່ລັດໄດ້ຈັດສັນໄວ້. ຜູ້ທີ່ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານນັ້ນ ຕ້ອງດຳເນີນການສຶກສາຜົນກະທົບ ຫຼື ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ເນື້ອທີ່ຂອງການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 119 (ປັບປຸງ) ກຳນົດເວລາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ

ກຳນົດເວລາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຈາກລັດ ໂດຍບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ອີງໃສ່ລັກສະນະ, ຂະໜາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງກິດຈະການ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າສິບ ປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ຕາມການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ ຫຼື ສະພາແຫ່ງຊາດ ຫຼື ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ໂດຍອີງຕາມການປະເມີນຜົນການເຄື່ອນໄຫວໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະການ ແລະ ການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ.

ສຳລັບການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດ ໂດຍສະຖານທູດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຕົກລົງລະຫວ່າງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກັບລັດຖະບານປະເທດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແຕ່ກຳນົດເວລາບໍ່ເກີນ ເກົ້າສິບເກົ້າ ປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ໂດຍປະສານ

ສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ນອກຈາກການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດແລ້ວ ລັດຖະບານ ອະນຸຍາດໃຫ້ສະຖານທຸດຂອງຕ່າງປະເທດ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຢູ່ ສປປ ລາວ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນ, ໂອນ ຕາມການຕົກລົງລະຫວ່າງ ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກັບລັດຖະບານປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 2

ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ

ມາດຕາ 120 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ

ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິນຂອງຕົນ ລວມທັງ ຕົກ, ອາຄານ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງໃນທີ່ດິນທີ່ໄດ້ຮັບເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ, ໂອນກຳມະສິດໃຫ້ຄົນພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
2. ນຳໃຊ້ຊັບສິນທີ່ຕິດພັນກັບສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນເພື່ອໃຊ້ເປັນຫຼັກຊັບຄ້າປະກັນນຳທະນາຄານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນທີ່ຢູ່ພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ, ໃນກໍລະນີການຄ້າປະກັນນຳທະນາຄານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງຕາມຂອບເຂດສິດຂອງຕົນຕາມການສະເໜີຂອງຂະແໜງການເງິນ ຍົກເວັ້ນການເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ;
3. ໃຫ້ເຊົ່າຕໍ່ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ສັນຍາເຊົ່າຕໍ່ ບໍ່ໃຫ້ເກີນອາຍຸນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເຫຼືອຂອງສັນຍາແມ່;
4. ໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຕິດໄດ້ຮັບສິດເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ ໃນຂອບເຂດອາຍຸຂອງສັນຍາທີ່ຍັງເຫຼືອສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ;
5. ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
6. ສືບທອດສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ ຕາມອາຍຸຂອງສັນຍາ ແລະ ຕາມກົດໝາຍ;
7. ໃຊ້ສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ ເພື່ອຮ່ວມທຶນກັບບຸກຄົນອື່ນ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກລັດເສຍກ່ອນ ຕາມການສະເໜີຂອງຂະແໜງການເງິນ;
8. ນຳໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 121 (ປັບປຸງ) ພັນທະຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ

ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ;
2. ເສຍຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ຄ່າສຳປະທານທີ່ດິນ, ຄ່າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ພາສີ, ອາກອນ, ຄ່າທຳນຽມ, ຄ່າບໍລິການ ແລະ ພັນທະຕ່າງໆຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ຫັນເວລາ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກການດຳເນີນກິດຈະການຂອງຕົນ;
4. ປະຕິບັດພັນທະດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຢ່າງເຄັ່ງຄັດ;
5. ບໍ່ລະເມີດສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ;
6. ປະຕິບັດທາດສະພາບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
7. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ.

ໝວດທີ 3

ການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ

ມາດຕາ 122 (ໃໝ່) ການຊື້ ຂາຍ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ

ການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ແມ່ນການຊື້ ຂາຍ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຂອງລັດ ໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ໂດຍມີກຳນົດເວລາ ບໍ່ເກີນ ຫ້າສິບ ປີ ແລະ ສາມາດຊື້ຕໍ່ໄດ້ ຕາມການຕົກລົງຂອງອົງການລັດທີ່ມີສິດອຳນາດ ເພື່ອພັດທະນາເປັນຕົວເມືອງໃໝ່, ສ້າງເປັນຄອນໂດມິນຽມ, ອາພາດເມັນ, ເຮືອນຈັດສັນ.

ລັດ ຮັບຮູ້ກຳມະສິດໃນຊັບສິນຂອງຜູ້ຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໃນທີ່ດິນຕອນດັ່ງກ່າວ ແລະ ສາມາດຂາຍ ຫຼື ໃຫ້ເຊົ່າສິ່ງປຸກສ້າງນັ້ນແກ່ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ ຕາມອາຍຸການຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວຂອງລັດ.

ມາດຕາ 123 (ໃໝ່) ອົງການທີ່ມີສິດຕົກລົງຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ດຳເນີນການຈັດສັນ ແລະ ຕົກລົງຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນທີ່ຖືສັນຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ ແລະ ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນເນື້ອທີ່ບໍ່ເກີນ ໜຶ່ງຮ້ອຍຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ໂດຍຜ່ານການຮັບ ຮອງຂອງສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ. ສໍາລັບອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ບໍ່ມີສິດຕົກລົງອອກອະນຸຍາດຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ.

ລັດຖະບານ ດຳເນີນການຈັດສັນ ແລະ ຕົກລົງຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນເນື້ອທີ່ບໍ່ເກີນ ໜຶ່ງຮ້ອຍຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ໂດຍຜ່ານການຮັບຮອງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ.

ການດຳເນີນການຈັດສັນທີ່ດິນຂອງລັດເພື່ອຊື້ ຂາຍ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແບບມີກຳນົດ ໃຫ້ດຳເນີນຢູ່ໃນທີ່ດິນສໍາລັບປຸກສ້າງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 70 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ຕ້ອງຈົດທະບຽນປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ອອກໃບຕາດິນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊື້ ຕາມກຳນົດເວລາການຊື້ ນໍາພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດນັ້ນ ໃຫ້ດຳເນີນດ້ວຍຮູບການປະມຸນ ຕາມຂັ້ນຕອນຂອງກົດໝາຍ ແລະ ຈ່າຍໃຫ້ລັດໝົດເທື່ອດຽວ ຫຼື ເປັນງວດ ຕາມການຕົກລົງກັນໃນສັນຍາ.

ມາດຕາ 124 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ

ຜູ້ຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ມີສິດ ແລະ ພັນທະ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 132 ແລະ 139 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ພາຍໃນກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

ໃນກໍລະນີມີການມອບໂອນ, ຊື້ ຂາຍ, ຄ້າປະກັນການກູ້ຢືມ, ແລກປ່ຽນ, ເປັນຮຸ້ນ, ສືບທອດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງບໍ່ເກີນກຳນົດເວລາທີ່ຍັງເຫຼືອ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຮັບຊາບກ່ອນ. ຫຼັງຈາກໝົດກຳນົດເວລານໍາໃຊ້ແລ້ວ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຈະສິ້ນສຸດລົງ, ສ່ວນສິ່ງປຸກສ້າງໃດທີ່ຊຸດໂຊມ ຫຼື ລັດບໍ່ຕ້ອງການນໍາໃຊ້ແລ້ວ ໃຫ້ຜູ້ຊື້ ຮື້ຖອນອອກຈາກທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ພ້ອມທັງປັບປຸງສະພາບດິນໃຫ້ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້.

ພາກທີ VIII
ການໄດ້ຮັບສິດ, ສິດ ແລະ ພັນທະ,
ການເສຍສິດ ແລະ ສິ້ນສຸດສິດນຳໃຊ້ ທີ່ດິນ

ໝວດທີ 1
ການໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 125 (ປັບປຸງ) ການໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ

ພົນລະເມືອງລາວ ລວມທັງ ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຖືສັນຊາດລາວ ຈະໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນບົນພື້ນຖານໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ການມອບຂອງລັດ;
2. ການໂອນ;
3. ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ;
4. ການຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 122 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 126 (ໃໝ່) ການມອບຂອງລັດ

ການມອບຂອງລັດ ແມ່ນ ການທີ່ລັດໄດ້ເອົາທີ່ດິນຂອງລັດ ໃຫ້ເປັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ ລວມທັງ ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຖືສັນຊາດລາວ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເບົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ຕາມແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ລວມທັງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ.

ການມອບຂອງລັດ ມີ ສອງ ລັກສະນະ ດັ່ງນີ້:

1. ການມອບຂາດຕົວ ແມ່ນ ການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນກໍລະນີການທົດແທນຈາກການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ, ການຮັບຮູ້ສິດນຳໃຊ້ຕາມປະເພນີ, ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍຫັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນັ້ນ ມີ ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ, ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ, ສິດໄດ້ຮັບໜາກຜົນຈາກທີ່ດິນ, ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;

2. ການມອບບໍ່ຂາດຕົວ ແມ່ນ ການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນກໍລະນີການຈັດສັນທີ່ຢູ່ອາໄສທຳມາຫາກິນ, ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍໃຫ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນັ້ນຈະມີສິດຄືກັນກັບຂໍ້ໜຶ່ງຂອງມາດຕານີ້ ຍົກເວັ້ນສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ສິດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດບາງກໍລະນີ ເປັນຕົ້ນ ໃຫ້ເຊົ່າ, ຄ້ຳປະກັນ.

ລັດ ຮັບຮູ້ການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນລັດຂອງລັດ ແກ່ບຸກຄົນຜູ້ມີຜົນງານໃນພາລະກິດປະຕິວັດ ແລະ ຜູ້ມີຄຸນງາມຄວາມດີຕໍ່ປະເທດຊາດ ເພື່ອເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສ ແລະ ຫັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວມາເປັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 127 (ໃໝ່) ການໂອນ

ການໂອນ ແມ່ນ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ດ້ວຍການຊື້-ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ, ມອບ ຫຼື ຍົກສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ.

ມາດຕາ 128 (ໃໝ່) ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ

ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ແມ່ນ ການຕົກທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ມີສິດສືບທອດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຕາມພິໄນກຳ.

ຜູ້ທີ່ມີສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ມີແຕ່ພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ມີທີ່ຢູ່ຖາວອນ ໃນສ ປປລາວ ເທົ່ານັ້ນ. ໃນກໍລະນີຜູ້ສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫາກອາຍຸບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ ສິບແປດ ປີ ຫຼື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ແມ່ນໃຫ້ໃສ່ຊື່ຜູ້ກ່ຽວໄວ້ໃນໃບຕາດິນ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕອນນັ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ.

ມາດຕາ 129 (ໃໝ່) ການໄດ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ

ການໄດ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ ແມ່ນ ການໄດ້ມາຈາກສິດຄອບຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ ດ້ວຍການບຸກເບີກ, ພັດທະນາ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນປົກກະຕິ ເປັນເວລາຫຼາຍກວ່າ ຊາວຫ້າ ປີ ກ່ອນກົດໝາຍສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດ ໂດຍບໍ່ມີເອກະສານໃດໆຢັ້ງຢືນການໄດ້ມາຂອງທີ່ດິນ ແຕ່ມີການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂ້າງຄຽງ ກ່ຽວກັບການເຂົ້າຄອບຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໂດຍບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງແຕ່ຂໍ້ຂັດແຍ່ງດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂແລ້ວ. ໃນໄລຍະຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນໃຫ້ບຸກຄົນເທື່ອນັ້ນ ລັດ ຮັບຮູ້ ແລະ ປົກປ້ອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີຂອງຜູ້ກ່ຽວ ແລະ ດຳເນີນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນໃຫ້ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 130 (ໃໝ່) ການໄດ້ມາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດທີ່ດຳລົງຊີວິດ, ລົງທຶນ ຫຼື ເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຢູ່ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ດ້ວຍການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ, ການຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ. ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ດຳລົງຊີວິດຖາວອນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກການເຊົ່າສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ຖືສັນຊາດລາວ.

ມາດຕາ 131 (ໃໝ່) ການໄດ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກການຊື້ຫ້ອງຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ

ຜູ້ຊື້ ຫ້ອງຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຮ່ວມ ໃນທີ່ດິນຕອນດັ່ງກ່າວຕາມອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກຂອງຄອນໂດມິນຽມ ແລະ ມີກຳມະສິດໃນຫ້ອງຊຸດ ທີ່ຊື້ນັ້ນ. ສຳລັບຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ, ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ທີ່ດຳລົງຊີວິດ, ທຳມາຫາກິນຢູ່ ສປປ ລາວ ຢ່າງຍາວນານ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ທີ່ຊື້ຫ້ອງຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ ມີແຕ່ກຳມະສິດໃນຫ້ອງຊຸດເທົ່ານັ້ນຢ່າງຍາວນານໂດຍມີກຳນົດເວລາ ຕາມອາຍຸຂອງສັນຍາການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ ຫຼື ການຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ. ສ່ວນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນອັດຕາສ່ວນຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວໃຫ້ເປັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ. ຖ້າເປັນທີ່ດິນຂອງລັດ ຜູ້ທີ່ຊື້ຫ້ອງຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ ຈະເປັນພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ, ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ກໍຕາມ ຈະມີແຕ່ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຮ່ວມກັນເທົ່ານັ້ນ ຕາມອາຍຸຂອງສັນຍາການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ ຫຼື ການຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ.

ຜູ້ທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງກຳມະສິດໃນຫ້ອງຊຸດ ຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນກຳມະສິດ ນຳຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ໝວດທີ 2

ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 132 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ;
2. ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ;
3. ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ;
4. ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
5. ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ສຳລັບຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ຈະໄດ້ຮັບສິດດັ່ງກ່າວ ຕາມທີ່ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 130 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 133 (ປັບປຸງ) ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ

ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຮັກສາທີ່ດິນ ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງທີ່ ແນ່ນອນ.

ມາດຕາ 134 (ປັບປຸງ) ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມ ຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມການຈັດສັນທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ກົດໝາຍໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີຜົນ ກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ.

ມາດຕາ 135 (ປັບປຸງ) ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ

ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດເກັບກູ້ໝາກຜົນ ຫຼື ລາຍໄດ້ຈາກທີ່ດິນ ທີ່ຕົນໄດ້ຮັບສິດນຳ ໃຊ້ນັ້ນ ເປັນຕົ້ນ ຜົນຜະລິດ, ຄ່າເຊົ່າ, ການຄ້າປະກັນ.

ມາດຕາ 136 (ປັບປຸງ) ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດໃນການເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ດ້ວຍການຂາຍ, ມອບ, ຍົກ ຫຼື ແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການເອົາເຂົ້າໄປເປັນຮຸ້ນ.

ສຳລັບການເອົາເຂົ້າໄປເປັນຮຸ້ນນັ້ນ ອະນຸຍາດໃຫ້ຮ່ວມຮຸ້ນກັບພົນລະເມືອງລາວ ລວມທັງ ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຖືສັນຊາດລາວ ເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 137 (ປັບປຸງ) ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກທີ່ໄດ້ເສຍຊີວິດ ຊຶ່ງຕົກທອດມາຍັງຜູ້ມີສິດສືບທອດ ຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ພິໄນກຳ.

ມາດຕາ 138 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ

ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ລວມທັງລວມໝູ່ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ມີສິດປົກປັກຮັກສາ, ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດທີ່ຕົນຄຸ້ມຄອງເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ບໍ່ມີສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ສິດສືບທອດ ແລະ ສິດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດບາງກໍລະນີ ເຊັ່ນ ການນຳເອົາທີ່ດິນໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຊົ່າ, ສຳປະທານ ຫຼື ນຳເອົາໄປຄ້າປະກັນ.

ກະຊວງການເງິນ ຕົກລົງໃຫ້ລັດວິສາຫະກິດ ເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດໄປເປັນຮຸ້ນ ຫຼື ຄ້າປະກັນໄດ້ ບົນພື້ນຖານຄວາມເປັນເອກະພາບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນຂອບເຂດກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກລັດຖະບານ.

ມາດຕາ 139 (ປັບປຸງ) ພັນທະຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ໃນກໍລະນີ ຕ້ອງການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເສຍກ່ອນ;
2. ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີ, ບໍ່ໃຫ້ເຮັດມີການເຊາະເຈື່ອນ, ຍຸບລົງ, ເສື່ອມໂຊມ, ຮັກສາຄຸນນະພາບ ໃຫ້ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ, ບໍ່ສ້າງຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດຫຼຸດລົງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
3. ບໍ່ລະເມີດສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ;
4. ປະຕິບັດທາດສະພາບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
5. ເສຍອາກອນ, ຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
6. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 140 (ໃໝ່) ທາດສະພາບ

ທາດສະພາບ ແມ່ນສະພາວະຄວາມເປັນຈິງທີ່ຕ້ອງຍອມຮັບ ຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນຈາກທຳມະຊາດ ແລະ ຖືກກຳນົດໃນກົດໝາຍ, ສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ.

ທາດສະພາບ ຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ກົດໝາຍ ແມ່ນການນຳໃຊ້ ຫຼື ການໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເພື່ອເພີ່ມປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ທີ່ດິນຂອງຕົນ ຕາມຈຸດປະສົງໃນການຂໍອະນຸຍາດໃຫ້ມີທາງ, ການເນັ່ງສາຍໄຟຟ້າຜ່ານ ແລະ ໃຫ້ນ້ຳຮ່ອງໄຫຼຜ່ານ.

ທາດສະພາບຕາມສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ ແມ່ນການນຳໃຊ້ ຫຼື ການໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນ ເພື່ອເພີ່ມປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ທີ່ດິນຂອງຕົນ ຕາມຈຸດປະສົງ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫຼື ນິຕິກຳອື່ນ. ທາດສະພາບດັ່ງກ່າວໄດ້ມານັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນທາດສະພາບຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມກົດໝາຍເປັນຕົ້ນໄປ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍແພ່ງ.

ການຈົດທະບຽນທາດສະພາບ ແລະ ສິດເໜືອທີ່ດິນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການສະເພາະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 103 ແລະ 104 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 141 (ປັບປຸງ) ການອະນຸຍາດໃຫ້ ມີທາງ, ເນັ່ງສາຍໄຟຟ້າຜ່ານ ແລະ ນ້ຳຮ່ອງໄຫຼຜ່ານ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ມີເຮືອນ ຊຶ່ງຖືກປົດລ້ອມດ້ວຍເຮືອນ ຫຼື ທີ່ດິນ ຊຶ່ງຜູ້ອື່ນມີສິດນຳໃຊ້ ໂດຍບໍ່ມີທາງຜ່ານອອກໄປສູ່ຫົນທາງໄດ້ ບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນກໍມີສິດຮ້ອງຂໍທາງຜ່ານຈາກຜູ້ທີ່ມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃກ້ຫົນທາງກວ່າໝູ່. ຜູ້ທີ່ມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງຖືກຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ທາງຜ່ານ ແຕ່ມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍແກ່ຜົນລະປຸກ ຫຼື ສິ່ງທີ່ກໍ່ສ້າງ ຈາກການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເປັນທາງຜ່ານນັ້ນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການເນັ່ງສາຍໄຟຟ້າ, ສາຍໂທລະສັບ ຫຼື ຊຸດຮ່ອງນໍ້າ, ວາງທໍ່ນໍ້າ, ທໍ່ນໍ້າປະປາຜ່ານທີ່ດິນ ຂອງຜູ້ທີ່ມີສິດນໍາໃຊ້ບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງ ຊຶ່ງພາໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ ຫຼື ຜົນລະປຸກຕ່າງໆຂອງຜູ້ກ່ຽວໄດ້ຖືກທໍາລາຍ ຫຼື ພາໃຫ້ມີຄວາມເສຍຫາຍອື່ນໆແລ້ວ ບຸກຄົນຜູ້ນັ້ນ ກໍອາດຈະຂໍເອົາຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການກະທໍານັ້ນກໍ ໄດ້. ຖ້າວ່າຜູ້ທີ່ມີສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຫາກໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດນໍາແລ້ວ ກໍຈະບໍ່ໃຫ້ຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນອີກ.

ບຸກຄົນຜູ້ໃດທີ່ມີຄວາມຈໍາເປັນ ໃນການເປັ່ງນໍ້າອອກຈາກທີ່ດິນທີ່ຕົນຢູ່ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍຊຸດຮ່ອງເປັ່ງນໍ້າ ຜ່ານທີ່ດິນຂອງຜູ້ທີ່ຢູ່ລຸ່ມຖັດຕິນ ຫຼື ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃກ້ຄອງນໍ້າ. ຜູ້ທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍກໍຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ຊຸດຮ່ອງເປັ່ງນໍ້າ ແຕ່ມີ ສິດຮ້ອງຂໍເອົາຄ່າເສຍຫາຍແກ່ຜົນລະປຸກ ຫຼື ສິ່ງທີ່ປຸກສ້າງຈາກການຊຸດຮ່ອງເປັ່ງນໍ້ານັ້ນ. ຜູ້ຮ້ອງຂໍຊຸດຮ່ອງເປັ່ງນໍ້າ ຕ້ອງຮັກສາອະນາໄມ ແລະ ສະພາບຂອງຮ່ອງນໍ້າໃຫ້ເໝາະສົມ.

ໝວດທີ 3

ການເສຍສິດ, ການຖອນສິດ ແລະ ສິ້ນສຸດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 142 (ປັບປຸງ) ການເສຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈະເສຍສິດ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ເສຍຄ່າທໍານຽມການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕໍ່ເນື່ອງ ສາມ ປີ ພາຍຫຼັງໄດ້ມີການກ່າວເຕືອນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ຖືກປັບໃໝ;
2. ບໍ່ເສຍຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ຄ່າສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດຕາມສັນຍາ ຕໍ່ເນື່ອງກັນ ເປັນເວລາ ສອງ ປີ;
3. ບໍ່ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ລັດມອບໃຫ້ຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ໃນກໍານົດເວລາ ສາມປີ ພາຍຫຼັງໄດ້ມີການ ແຈ້ງເຕືອນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ;
4. ບໍ່ພັດທະນາຕໍ່ເນື່ອງ ຫຼື ບໍ່ນໍາໃຊ້ ປະໃຫ້ຮົກເຮື້ອຕໍ່ເນື່ອງ ຫ້າ ປີ ສໍາລັບ ຜູ້ມີໃບຕາດິນ ແລະ ສາມ ປີ ສໍາລັບ ຜູ້ທີ່ບໍ່ທັນມີໃບຕາດິນ;
5. ບໍ່ທວງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ ຕາມກໍານົດເວລາຂອງອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ ;
6. ຖືກສານຕັດສິນ ໃຫ້ເສຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;
7. ບໍ່ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 187 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
8. ກໍລະນີທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 146 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ກໍລະນີອື່ນ.

ມາດຕາ 143 (ໃໝ່) ການເສຍ ແລະ ຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ

ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ລວມທັງລວມໝູ່ ແລະ ລັດວິສາຫະກິດທີ່ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ຫາກບໍ່ວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ນໍາໃຊ້ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ພາຍໃນ ສາມ ປີ ຈະເສຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕົກລົງຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຄືນຈາກ ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ລວມທັງ ລວມໝູ່ ແລະ ລັດວິສາຫະກິດຂັ້ນສູນກາງ ຕາມການເຫັນດີຂອງລັດຖະບານ. ສໍາລັບຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ຕົກລົງຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ.

ສໍາລັບການຖອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ບໍ່ມີການນໍາໃຊ້ ຕົວຈິງ ຫຼື ນໍາໃຊ້ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ສັນຍາ ໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ເປັນຜູ້ຕົກລົງຖອນ ບົນພື້ນຖານການເປັນເອກະພາບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 144 (ໃໝ່) ການຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ມີແຕ່ສານເທົ່ານັ້ນ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາຕັດສິນ ໃນການຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ ຍົກເວັ້ນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກ ສອງ ແລະ ສາມ ມາດຕາ 143 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 145 (ປັບປຸງ) ການສິ້ນສຸດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຈະສິ້ນສຸດ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ສະລະສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ;
2. ໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນສາທາລະນະປະໂຫຍດ ຫຼື ໂຄງການພັດທະນາຂອງລັດ;
3. ຖືກຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 143 ແລະ 144 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;

ບັບນີ້:

4. ໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ;
5. ເສຍສິນຊາດລາວ;
6. ເສຍຊີວິດໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດ.

ມາດຕາ 146 (ປັບປຸງ) ການບໍ່ໃຫ້ພິຈາລະນາການທວງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ

ລັດ ບໍ່ຮັບຮູ້ການທວງເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ທີ່ດິນທີ່ອົງການປົກຄອງໄດ້ມອບສິດນຳໃຊ້ໃຫ້ປະຊາຊົນໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ;
2. ທີ່ດິນທີ່ເຈົ້າຂອງໄດ້ປະໜີຈາກທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ;
3. ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ມອບໃຫ້ເປັນຊັບສິມບັດສ່ວນລວມ ໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດກໍຄືໃນສະໄໝປັດຈຸບັນ;

ຄືໃນສະໄໝປັດຈຸບັນ:

4. ທີ່ດິນຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ປະໜີໄປຕ່າງປະເທດ;
5. ທີ່ດິນ ທີ່ບຸກຄົນອື່ນ ໄດ້ເຂົ້າໄປຄອບຄອງນຳໃຊ້ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ, ເປີດເຜີຍ, ສະຫງົບ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ ເປັນເວລາ ຊາວ ປີ ຂຶ້ນໄປ ໂດຍເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນເດີມ ບໍ່ໄດ້ທວາຄືນ;
6. ທີ່ດິນ ທີ່ລັດໄດ້ຫັນເປັນສິດນຳໃຊ້ຂອງລັດ ຫຼື ມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງແລ້ວ.

ພາກທີ IX

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 147 (ໃໝ່) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແມ່ນ ການໃຊ້ແທນຄືນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການລະເມີດກົດໝາຍ, ທາດສະພາບ ແລະ ການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ດ້ວຍການທົດແທນທີ່ດິນບ່ອນໃໝ່, ເປັນວັດຖຸ ຫຼື ເງິນ ແລະ ອື່ນໆ ໂດຍອີງໃສ່ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນໃນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 148 (ປັບປຸງ) ສາເຫດຂອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ

ສາເຫດຂອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຍ້ອນການລະເມີດກົດໝາຍ;
2. ການກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຈາກທາດສະພາບ;
3. ການກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຈາກການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ.

ມາດຕາ 149 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຍ້ອນການລະເມີດກົດໝາຍ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ອື່ນ ຫຼື ສາທາລະນະ ຕ້ອງໄດ້ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການກະທຳຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 150 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກທາດສະພາບ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດ ຫາກໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກທາດສະພາບຂອງຜູ້ອື່ນ ທີ່ ໄດ້ຈົ່ງທາງທຽວ, ຮ່ອງນ້ຳໃຫ້ແກ່ຕົນ ຊຶ່ງພາໃຫ້ຜົນລະບຸກ, ສິ່ງປຸກສ້າງຂອງຜູ້ອື່ນ ຫຼື ຂອງສາທາລະນະໄດ້ຮັບ ຄວາມເສຍຫາຍແລ້ວ ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງນັ້ນ ຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 151 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກກິດຈະການສາທາລະນະປະໂຫຍດ;
2. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກກິດຈະການ ການລົງທຶນ.

ມາດຕາ 152 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກກິດຈະການສາທາລະນະປະໂຫຍດ

ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ເຂົ້າໃນ ກິດຈະການສາທາລະນະປະໂຫຍດ ເປັນຕົ້ນ ຖະໜົນຫົນທາງ, ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ, ສວນສາທາລະນະ, ສະໜາມ ບິນ, ແລວສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ, ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ, ຊົນລະປະທານ, ນ້ຳປະປາ, ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ລັດ ຈະໂອນເອົາສິດນຳ ໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຄືນ ແຕ່ຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຕາມລະບຽບການ.

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການປະເມີນຄວາມເສຍຫາຍຊັບສິນເທົ່າ ໜ້າດິນ ແລະ ລາຄາທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 108 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 153 (ໃໝ່) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກກິດຈະການ ການລົງທຶນ

ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ເຂົ້າໃນ ກິດຈະການລົງທຶນຕາມແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ເປັນຕົ້ນ ກະສິກຳ, ປູກໄມ້, ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ ແຮ່, ການພັດທະນາແຫຼ່ງພະລັງງານໄຟຟ້າ, ເຂດອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ລັດຈະໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຄືນໂດຍແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການປະເມີນຄວາມເສຍຫາຍຊັບສິນເທົ່າໜ້າດິນ ແລະ ລາຄາທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 108 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ປະກອບດ້ວຍຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ດ້ວຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຂະແໜງການທີ່ຮັບຜິດຊອບໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງສິດນຳ ໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ໃຫ້ອີງຕາມລາຄາການປະເມີນຂອງຄະນະກຳມະການ ທີ່ຕົກລົງຮ່ວມກັນ ກັບຂະແໜງການທີ່ຮັບຜິດຊອບໂຄງການ, ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ແລະ ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 154 (ໃໝ່) ການກຳນົດ ແລະ ຈ່າຍຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ

ການກຳນົດຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນຈາກກິດຈະການສາທາລະນະປະໂຫຍດ ແລະ ກິດຈະການ ການລົງທຶນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 152 ແລະ 153 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ໃຫ້ ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ເປັນຜູ້ກຳນົດ ບົນພື້ນຖານການຮັບຮອງຂອງສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ.

ການຈ່າຍຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ຕ້ອງດຳເນີນກ່ອນການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ ດິນນັ້ນຄືນ ໂດຍອີງໃສ່ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ.

ພາກທີ X **ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ**

ມາດຕາ 155 (ໃໝ່) ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ປະກອບມີ ການບໍລິການສໍາຫຼວດ, ວັດແທກ, ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ, ການຊື້ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການບໍລິການອື່ນກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 156 (ໃໝ່) ເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ຂໍດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ຜູ້ຂໍດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂດັ່ງນີ້:

1. ມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິສາຫະກິດ;
2. ມີນັກວິຊາການທີ່ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການດ້ານວຽກງານທີ່ດິນ ແຕ່ ສາມ ປີ ຂຶ້ນໄປ ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນການປະຕິບັດວຽກງານຕົວຈິງ.

ມາດຕາ 157 (ໃໝ່) ການດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕ້ອງຍື່ນຄໍາຮ້ອງພ້ອມດ້ວຍເອກະສານປະກອບ ນໍາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸຍາດທາງດ້ານວິຊາການນໍາຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ຍົກເວັ້ນ ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດ ເພື່ອດໍາເນີນການບໍລິການຊື້ ແລະ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ.

ພາກທີ XI **ຂໍ້ທ້າມ**

ມາດຕາ 158 (ໃໝ່) ຂໍ້ທ້າມສໍາລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ

ທ້າມບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ມີພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ບຸກລຸກ ຫຼື ຕັ້ງຖິ່ນຖານຢູ່ເຂດບໍລິເວນທີ່ດິນປ່າປ້ອງກັນ, ປ່າສະຫງວນ, ທີ່ດິນບໍລິເວນແຫຼ່ງນໍ້າ ທີ່ສະຫງວນໄວ້ ແລະ ເຂດສະຫງວນຂອງລັດ;
2. ປອມແປງໃບຕາດິນ, ຕາປະທັບ, ລາຍເຊັນ ແລະ ເອກະສານຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
3. ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ກົດໝາຍ;
4. ຍ້າຍ, ປ່ຽນແປງ ແລະ ທໍາລາຍຫຼັກເຂດແດນທີ່ດິນ;
5. ຊື້-ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
6. ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ລວມທັງການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດ້າກ່າວທີ່ສ້າງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດ ຍົກເວັ້ນການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກໍານົດ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 122 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
7. ເອົາທີ່ດິນຂອງລັດ ລວມທັງທີ່ດິນລວມໝູ່ຂອງບ້ານ ໃຫ້ເຊົ່າ, ແລກປ່ຽນ, ຂາຍ, ຄໍ້າປະກັນ ຫຼື ມອບ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
8. ຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ແລະ ເປົ້າໝາຍການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
9. ລະເມີດສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ, ຫຼືກລ້ຽງການເສຍຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ຄ່າສໍາປະທານທີ່ດິນ, ຄ່າຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ, ຄ່າທໍານຽມນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ອາກອນ, ຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການຕ່າງໆ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;

10. ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫຼື ນາບຊຸ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼື ພະນັກງານ;
11. ປະຕິເສດການໃຫ້ການຮ່ວມມື ຫຼື ຂັດຂວາງ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
12. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 159 (ໃໝ່) ຂໍ້ທ້າມສຳລັບເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼື ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ທ້າມເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼື ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ສວຍໃຊ້ສິດອຳນາດ, ຕຳແໜ່ງ, ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ, ຄອບຄົວ, ໝູ່ຄະນະ, ພັກພວກ, ຈັມເຈື້ອ ແລະ ຍາດພີ່ນ້ອງ;
2. ທວງເອົາ, ຂໍເອົາ ແລະ ຮັບເອົາ ສິນບົນ;
3. ໃຊ້ສິດ ຫຼື ໜ້າທີ່ເກີນຂອບເຂດ ຊຶ່ງກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ຫຼື ສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ນັກລົງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
4. ເມີນເສີຍ, ເລີນເລີ້ຕໍ່ການປະຕິບັດໜ້າທີ່, ບົດເບືອນຂໍ້ມູນ, ກົດໜ່ວງ, ຖ່ວງດຶງເວລາການພິຈາລະນາເອກະສານຕ່າງໆກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
5. ອະນຸຍາດໃຫ້ເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ ຈົນກວ່າຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ດິນນັ້ນຖືກແກ້ໄຂສຳເລັດ ຕາມກົດໝາຍ;
6. ອອກໃບຕາດິນຊ້ຳຊ້ອນ, ອອກໜັງສືຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ, ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ, ທີ່ດິນປ່າສະຫງວນ, ທີ່ດິນປ່າປ່ອງກັນ, ປ່າຜະລິດ, ທີ່ດິນເຂດຫວງທ້າມຂອງລັດ ແລະ ລວມໝູ່ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
7. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ໂດຍບໍ່ມີຄວາມຍຸຕິທຳ, ລຳອຽງ, ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕໍ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ແລະ ລວມໝູ່;
8. ເປັນນາຍໜ້າ, ທີ່ປຶກສາ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
9. ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຄວາມລັບ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
10. ປອມແປງເອກະສານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ລາຍເຊັນ, ຕາປະທັບ;
11. ທຳລາຍຫຼັກຖານ, ເອກະສານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ຍ້າຍ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ທຳລາຍ ຫຼັກເຂດແດນທີ່ດິນ;
12. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ.

ພາກທີ XII

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ມາດຕາ 160 (ໃໝ່) ຮູບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ສາມາດດຳເນີນດ້ວຍຮູບການໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ການໄກ່ແກ່ຍ ຫຼື ການປະນີປະນອມ;
2. ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານ;
3. ການແກ້ໄຂໂດຍອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
4. ການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ;
5. ການແກ້ໄຂທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ.

ມາດຕາ 161 (ໃໝ່) ການໄກ່ແກ່ຍ ຫຼື ການປະນີປະນອມ

ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ການນຳໃຊ້, ການຄຸ້ມຄອງ, ການດຳເນີນກິດຈະການ ແລະ ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແລະ ການໄກ່ແກ່ຍ ຫຼື ການປະນີປະນອມ ແມ່ນ ການແກ້ໄຂດ້ວຍການປຶກສາຫາລື,

ປະ ນິປະນອມ ແລະ ຕົກລົງກັນເຫັນດີນຳກັນ ບົນພື້ນຖານຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ເປັນທຳ.

ມາດຕາ 162 (ປັບປຸງ) ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ບໍ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມກຳນົດເວລາພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບມອບ, ບໍ່ເສຍອາກອນ, ຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ເຂດແດນ ແລະ ບັນຫາທີ່ດິນອື່ນໆທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ບັນຫາ ຫຼື ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ດິນ ເກີດຂຶ້ນຢູ່ທ້ອງຖິ່ນໃດ ຫຼື ຂະແໜງການໃດ ແມ່ນໃຫ້ທ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຮ່ວມກັບຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນ ເປັນເຈົ້າການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ແກ້ໄຂກ່ອນ ໂດຍໃຫ້ເກັບຂໍ້ມູນຢ່າງລະອຽດ ແລະ ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານບ່ອນທີ່ດິນນັ້ນຕັ້ງຢູ່ ແລ້ວສະເໜີໃຫ້ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ເປັນຜູ້ຕົກລົງ ຕາມກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫາກບໍ່ພໍໃຈຕໍ່ການຕົກລົງແກ້ໄຂບັນຫາ ຫຼື ຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ກໍມີສິດສະເໜີໃຫ້ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ເປັນຜູ້ຄົ້ນຄວ້າ, ກວດກາ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ ຫຼື ຂໍ້ຂັດແຍ່ງດັ່ງກ່າວຕາມກົດໝາຍ ໂດຍໃຫ້ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ເປັນໃຈກາງ ແລະ ສົມທົບກັບພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຖ້າຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫາກຍັງບໍ່ພໍໃຈຕໍ່ການຕົກລົງແກ້ໄຂນັ້ນ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ກໍລະນີເປັນລາຍລັກອັກສອນນຳບັນຫາດັ່ງກ່າວໄປຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ເພື່ອພິຈາລະນາຕັດສິນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 163 (ໃໝ່) ການແກ້ໄຂໂດຍອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ໃນກໍລະນີເກີດຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ທີ່ພົວພັນກັບການດຳເນີນທຸລະກິດ ຄູ່ກໍລະນີສາມາດຮ້ອງຂໍຕໍ່ອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເພື່ອແກ້ໄຂ ຕາມການຕົກລົງເຫັນດີນຳກັນ.

ມາດຕາ 164 (ປັບປຸງ) ການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ

ໃນກໍລະນີເກີດຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ທີ່ບໍ່ສາມາດໄກ່ແກ່ຍ ຫຼື ການປະນີປະນອມກັນໄດ້ ຄູ່ກໍລະນີມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ເພື່ອພິຈາລະນາຕັດສິນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 165 (ໃໝ່) ການແກ້ໄຂທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ

ການແກ້ໄຂທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ພາກທີ XIII

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ

ໝວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ

ມາດຕາ 166 (ປັບປຸງ) ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ

ລັດຖະບານ ຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ, ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່,

ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ, ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ, ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການ ປົກ ຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
2. ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ;
3. ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ;
4. ໜ່ວຍງານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມບ້ານ ຊຶ່ງແມ່ນ ໜ່ວຍງານດຽວກັນກັບ ໜ່ວຍງານເສດຖະກິດ-ການເງິນບ້ານ.

ມາດຕາ 167 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າສ້າງ ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
2. ຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນໃຫ້ເປັນແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການລະອຽດ ແລ້ວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
3. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜນນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ;
4. ສົມທົບກັບກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ດຳເນີນການສຳຫຼວດ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນເນື້ອທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດໃນແຕ່ລະເຂດ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບັນດາກະຊວງ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລ້ວສັງລວມລາຍງານລັດຖະບານ ພິຈາລະນາຮັບຮອງ;
5. ຄົ້ນຄວ້າສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ຈຸດພິເສດທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ແລ້ວສະເໜີໃຫ້ລັດຖະບານ ພິຈາລະນາຮັບຮອງຕາມລະບຽບການ;
6. ສົມທົບກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດຳເນີນການຈັດສັນແຫຼ່ງນ້ຳຕາມອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຄວາມຄ້ອຍຊັນ ໂດຍການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຈາກພາບຖ່າຍດາວທຽມ, ພາບຖ່າຍທາງອາກາດ ແລະ ສຳຫຼວດພາກສະໜາມ ແລ້ວສ້າງເປັນແຜນທີ່ດິນຈຸລະພາກໃຫ້ສາມາດເຊື່ອມຈອດກັບແຜນທີ່ມະຫາພາກ ;
7. ປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດຂອງບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນໃນແຕ່ລະໄລຍະ ລວມທັງທົບທວນການປະຕິບັດແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ທຸກ ຫ້າ ປີ ແລ້ວລາຍງານຕໍ່ລັດຖະບານ;
8. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີມາດຕະການແກ້ໄຂບັນຫາການຈັບຈອງທີ່ດິນ, ການຄອບຄອງທີ່ດິນທີ່ຜິດກົດໝາຍຕໍ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍ ແລ້ວລາຍງານໃຫ້ລັດຖະບານຕົກລົງ;
9. ຄົ້ນຄວ້າການສະເໜີຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເພື່ອຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງຊາດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທາງລົບໜ້ອຍທີ່ສຸດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ;

10. ສະເໜີລັດຖະບານ ຕໍ່ກັບການຊື້ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດໃຫ້ ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ;
11. ກຳນົດເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ:
  12. ມອບສິດໃຫ້ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຕາມການສະເໜີຂອງ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ;
  13. ສ້າງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ;
  14. ຊີ້ນຳການສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍສົມທົບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
  15. ປະສານສົມທົບກັບກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
  16. ຊີ້ນຳວຽກງານສຳຫຼວດ, ວັດແທກ, ກຳນົດເຂດໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ສຳປະທານທີ່ດິນ;
  17. ເຂົ້າຮ່ວມຄົ້ນຄວ້າ ການອະນຸຍາດຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ;
  18. ມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຕາມແຜນຈັດສັນ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ພ້ອມທັງຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຄືນ;
  19. ຊີ້ນຳວຽກງານ ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ, ອອກໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການພັດທະນາທີ່ດິນ, ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ການສ້າງສຳມະໂນທີ່ດິນ, ປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ, ຈົດທະບຽນການ ເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນເພື່ອປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ;
  20. ເກັບຄ່າບໍລິການ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
  21. ຕິດຕາມ ກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
  22. ຮັບຄ່າຮ້ອງ ຫຼື ຄ່າສະເໜີ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດິນທາງດ້ານບໍລິຫານຕາມກົດໝາຍ ໂດຍປະສານສົມທົບກະຊວງອື່ນ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
  23. ຕິດຕາມ ກວດກາ ການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
  24. ສ້າງ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ບຸກຄະລາກອນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
  25. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
  26. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານຜົນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ດິນ ຕໍ່ລັດຖະບານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
  27. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 168 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຜັນຂະຫຍາຍ, ໂຄສະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
2. ຄົ້ນຄວ້າສ້າງແຜນຈັດສັນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍປະສານສົມທົບພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

3. ສ້າງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ໃຫ້ເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ;
4. ປະສານສົມທົບກັບພະແນກການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;
5. ສຳຫຼວດ, ວັດແທກ ເຂດພື້ນທີ່ດິນຂອງລັດ ພ້ອມທັງອອກໃບແຜນທີ່ ແລະ ໃບອະນຸຍາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ສຳປະທານ;
6. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ມອບ ຫຼື ຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມແຜນຈັດສັນ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ;
7. ຊີ້ນຳວຽກງານການສຳຫຼວດ, ວັດແທກ ແລະ ສອບຖາມສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາ ດິນ, ອອກໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການພັດທະນາທີ່ດິນ, ການສ້າງສຳມະໂນທີ່ດິນ, ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນ ໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
8. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ກ່ຽວກັບການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນປະເພດອື່ນ;
9. ພິຈາລະນາການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ, ຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນເພື່ອປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ;
10. ປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ແລ້ວສະເໜີເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ຕົກລົງບົນພື້ນຖານການຮັບຮອງຈາກສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ;
11. ຄິດໄລ່ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ເກັບຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
12. ຕິດຕາມກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
13. ຮັບຄຳຮ້ອງ ຫຼື ຄຳສະເໜີ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດິນທາງດ້ານບໍລິຫານຕາມກົດໝາຍ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
14. ອອກໃບອະນຸຍາດທາງດ້ານວິຊາການ ໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
15. ສົ່ງເສີມ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ບຸກຄະລາກອນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
16. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນຕາມການມອບໝາຍຂອງຂັ້ນເທິງ;
17. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານຜົນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
18. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 169 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ໂຄສະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
2. ສ້າງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທີ່ດິນໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;
3. ປະສານສົມທົບກັບຫ້ອງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;

4. ສຳຫຼວດ, ວັດແທກ ແລະ ສອບຖາມສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ, ອອກໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການພັດທະນາທີ່ດິນ, ການສ້າງສຳມະໂນທີ່ດິນ;
5. ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຕາມການມອບໝາຍຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
6. ຄິດໄລ່ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ເກັບຄ່າບໍລິການ ໃນການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
7. ຕິດຕາມກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
8. ຮັບຄຳຮ້ອງ ຫຼື ຄຳສະເໜີ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດິນທາງດ້ານບໍລິຫານ ຕາມກົດໝາຍ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຫ້ອງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
9. ສົ່ງເສີມ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ບຸກຄະລາກອນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
10. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານຜົນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ດິນ ໃຫ້ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
11. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 170 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງໜ່ວຍງານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມບ້ານ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ໜ່ວຍງານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມບ້ານ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
2. ເກັບກຳຂໍ້ມູນສຳມະໂນທີ່ດິນ ຫຼື ສະຖິຕິການນຳໃຊ້ທີ່ດິນພາຍໃນບ້ານຂອງຕົນ;
3. ຢັ້ງຢືນເຄົ້າມູນທີ່ດິນ, ເຊັນຢັ້ງຢືນເອກະສານ, ສັນຍາ ແລະ ເອກະສານຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
4. ເຂົ້າຮ່ວມການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
5. ຕິດຕາມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
6. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານຜົນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ດິນ ໃຫ້ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
7. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 171 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຕິດຕາມ ກວດກາການນຳໃຊ້ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນກະສິກຳ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້, ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 172 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ

ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳໃນພື້ນທີ່ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ

ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບ ໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຕິດຕາມ ກວດກາການນໍາໃຊ້ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ໃນພື້ນທີ່ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ, ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 173 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່

ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳໃນ ພື້ນທີ່ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນ ຍຸດທະສາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບ ຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຕິດຕາມ ກວດກາການນໍາໃຊ້ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳໃນພື້ນທີ່ພະລັງ ງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 174 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ

ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນພື້ນທີ່ ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະ ຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການ ສ້າງແຜນຍຸດ ທະສາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດ ຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຕິດຕາມ ກວດກາການນໍາໃຊ້ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳໃນພື້ນທີ່ເຂດເສດ ຖະກິດພິເສດ, ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 175 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ ແລະ ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຕິດ ຕາມ ກວດກາການນໍາໃຊ້ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນປູກສ້າງ ແລະ ທີ່ດິນຄົມ ມະນາຄົມ, ມີສິດ ແລະ ໜ້າ ທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 176 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ

ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາ ໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະ ຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະ ສາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມ; ຕິດຕາມ ກວດກາການນໍາໃຊ້ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນວັດທະນະທຳ, ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 177 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ແລະ ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ແລະ ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; ຕິດຕາມ ກວດກາການນຳໃຊ້ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 178 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ

ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

ກ. ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່:

1. ຄົ້ນຄວ້າສ້າງແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບທ້ອງຖິ່ນຕົນ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຕ່ລະໄລຍະ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ, ຈຸດພິເສດທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານໃນທ້ອງຖິ່ນຕົນ ແລະ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລ້ວສະເໜີໃຫ້ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ພິຈາລະນາຮັບຮອງ ພ້ອມທັງລາຍງານໃຫ້ລັດຖະບານ;

2. ດຳເນີນການສຳຫຼວດ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນເນື້ອທີ່ດິນໃນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງທ້ອງຖິ່ນຕົນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການ ວາງຍຸດທະສາດ, ຈັດສັນ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ບັນລຸຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ຕົວເລກຄາດໝາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນແມ່ບົດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ;

3. ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ຂອງພະແນກການ, ອົງການປົກຄອງເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອສັງລວມລາຍງານລັດຖະບານ;

4. ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພະແນກການ, ອົງການປົກຄອງເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ໃນທຸກ ຫ້າ ປີ ແລ້ວລາຍງານຕໍ່ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ແລະ ລັດຖະບານ;

5. ສົມທົບກັບກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນປ່າສະຫງວນ, ປ່າປ້ອງກັນ ແລະ ປ່າຜະລິດ ພ້ອມທັງເພີ່ມທະວີການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ມີມາດຕະການແກ້ໄຂເດັດຂາດຕໍ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;

6. ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ; ຕົກລົງມອບສິດ ຫຼື ຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງ ການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

7. ຕົກລົງການຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນທີ່ຖືສັນຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ;

8. ເປັນເຈົ້າການຕິດຕາມ ກວດກາການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກະຊວງອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ພ້ອມທັງມີມາດຕະການແກ້ໄຂເດັດຂາດຕໍ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຈັບຈອງທີ່ດິນ, ຄອບຄອງທີ່ດິນທີ່ຜິດກົດໝາຍ ແລະ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບທ້ອງຖິ່ນຕົນຢ່າງເຂັ້ມງວດ;

9. ກວດກາຄືນ ແລະ ປັບປຸງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄະລາກອນ ທີ່ຈະປະຕິບັດບັນດາໜ້າວຽກງານທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ແນໃສ່ຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ແລະ ມີມາດຕະຖານຄົບຖ້ວນ;

10. ກວດກາ ແລະ ປະເມີນກິນໄກການປະສານງານລະຫວ່າງພະແນກການພາຍໃນແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ປະຊາຊົນໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ເຂົ້າໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ;

11. ຈັດຕັ້ງໂຄສະນາ ແລະ ເຜີຍແຜ່ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ແລະ ປະຊາຊົນເຂົ້າໃຈ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ ຕາມກົດໝາຍ.

ຂ. ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່:

1. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຈັດສັນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນຕົນ;

2. ດໍາເນີນການສໍາຫຼວດ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນເນື້ອທີ່ດິນ ໃນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ແລ້ວລາຍງານໃຫ້ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ເພື່ອເປັນບ່ອນຂໍ້ມູນໃນການວາງຍຸດທະສາດ, ຈັດສັນ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ບັນລຸຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ຕົວເລກຄາດໝາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນແມ່ບົດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ;

3. ສ້າງຖານ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ຂອງບັນດາທ້ອງຖານຂອງອົງການປົກຄອງເມືອງ, ເທດສະບານ, ນະຄອນ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ໃຫ້ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ເພື່ອສັງລວມລາຍງານລັດຖະບານ;

4. ສົມທົບກັບພະແນກຂອງແຂວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນປ່າສະຫງວນ, ປ່າປ້ອງກັນ ແລະ ປ່າຜະລິດ ພ້ອມທັງເພີ່ມທະວີການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ມີມາດຕະການແກ້ໄຂເດັດຂາດຕໍ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;

5. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນ;

6. ເປັນເຈົ້າການຕິດຕາມ ກວດກາການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະເຂດ, ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມທັງມີມາດຕະການແກ້ໄຂເດັດຂາດຕໍ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ຈັບຈອງທີ່ດິນ, ຄອບຄອງທີ່ດິນທີ່ຜິດກົດໝາຍ ແລະ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນຢ່າງເຂັ້ມງວດ;

7. ຈັດຕັ້ງໂຄສະນາ ແລະ ເຜີຍແຜ່ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ແລະ ປະຊາຊົນເຂົ້າໃຈ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ ຕາມກົດໝາຍ.

ຄ. ອົງການປົກຄອງບ້ານນອກຈາກປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 170 ຂອງກົດໝາຍສະບັບສະນີແລ້ວ ຍັງມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່:

1. ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ໃຫ້ການຮ່ວມມືກັບອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ໃນການຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ສໍາເລັດຕາມແຜນການ ແລະ ຄາດໝາຍ;

2. ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການການຈັດຕັ້ງພາຍໃນບ້ານຂອງຕົນໃຫ້ທ້ອງຖານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງເພື່ອສັງລວມລາຍງານໃຫ້ອົງການປົກຄອງເມືອງຂັ້ນເມືອງ;

3. ປຸກລະດົມໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ແລະ ປະຊາຊົນໃນບ້ານຂອງຕົນເຂົ້າໃຈ ທັງປະກອບສ່ວນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ພ້ອມ ທັງປະຕິບັດ ຫຼື ເສຍພັນທະຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 179 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຂະແໜງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ

ຂະແໜງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ວາງ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງເກັບກຳ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ແລະ ປະ ສານສົມທົບ, ໃຫ້ການຮ່ວມມືກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຂະແໜງ ການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກ ງານທີ່ດິນ ຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 180 (ປັບປຸງ) ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ແມ່ນ ພະນັກງານທີ່ສັງກັດ ຢູ່ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດ ລ້ອມ ຊຶ່ງຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມການມອບໝາຍ.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ທວງເອົາ ແລະ ກວດກາເອກະສານທີ່ຈຳເປັນ ກ່ຽວກັບການກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ລົງກວດກາສະຖານທີ່ ທີ່ດິນ;
3. ໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
4. ສະເໜີໂຈະ ຫຼື ຢຸດເຊົາກິດຈະການ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດ ໝາຍ;
5. ສະເໜີໃຫ້ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພິຈາລະນາ ຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ຕາມກົດໝາຍ;
6. ພົວພັນ ແລະ ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
7. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ ໃຫ້ອົງການທີ່ຕົນສັງກັດ;
8. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຕາມການມອບໝາຍ.

ໝວດທີ 2

ການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ

ມາດຕາ 181 (ປັບປຸງ) ອົງການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ

ອົງການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ອົງການກວດກາພາຍໃນ ຊຶ່ງແມ່ນອົງການດຽວກັນກັບອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 166 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
2. ອົງການກວດກາພາຍນອກ ຊຶ່ງແມ່ນສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ, ອົງການກວດກາ ລັດຖະບານ, ອົງການກວດກາລັດທຸກຂັ້ນ, ອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະ ຫາຊົນ ແລະ ສີ່ມວນຊົນ.

ມາດຕາ 182 (ປັບປຸງ) ເນື້ອໃນການກວດກາ

ການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ ມີເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
2. ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ;

3. ການນຳໃຊ້ສິດ, ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ການນຳໃຊ້ມາດຕະການທາງດ້ານກົດໝາຍຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ.

ມາດຕາ 183 (ໃໝ່) ຮູບການການກວດກາ

ການກວດກາ ມີ ສາມ ຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ;
2. ການກວດກາໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ;
3. ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ.

ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ ແມ່ນ ການກວດກາທີ່ມີລັກສະນະເປັນປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ ຊຶ່ງປະຕິບັດຢ່າງໜ້ອຍ ສອງ ຄັ້ງຕໍ່ປີ.

ການກວດກາໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ແມ່ນ ການກວດກາທີ່ມີການຮ້ອງຟ້ອງ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ຊຶ່ງຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້ກ່ອນລ່ວງໜ້າຢ່າງໜ້ອຍ ຊາວສີ່ ຊົ່ວໂມງ.

ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ ແມ່ນ ການກວດກາໃນເວລາທີ່ມີເຫດການສັບສົນ ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຮີບດ່ວນ ໂດຍບໍ່ມີການແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້ລ່ວງໜ້າ.

ການກວດກາ ສາມາດດຳເນີນການກວດກາດ້ານເອກະສານ ແລະ ການປະຕິບັດຕົວຈິງຢູ່ສະຖານທີ່ປະຕິບັດງານ.

ພາກທີ XIV

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 184 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ ໃນການປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ຫຼື ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 185 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ກ່າວເຕືອນ, ລົງວິໄນ, ປັບໃໝ, ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກລົງໂທດທາງອາຍາ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີເບົາ ຫຼື ໜັກ.

ໃນກໍລະນີ ກວດກາເຫັນບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ຖືສັນຊາດລາວ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນຄົນເຊື້ອຊາດລາວ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ລວມທັງການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນຕ່າງກ່າວທີ່ສ້າງຂຶ້ນຕາມການອະນຸຍາດຂອງລັດໂດຍໃສ່ຊື່ພົນລະເມືອງລາວໄວ້ ນອກຈາກຖືກປະຕິບັດມາດຕະການ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກໜ້າຂອງມາດຕານີ້ແລ້ວ ແມ່ນໃຫ້ຮີບທີ່ດິນຕອນນັ້ນເປັນຂອງລັດ.

ພາກທີ XV

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 186 (ປັບປຸງ) ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 187 (ປັບປຸງ) ກຳນົດເວລາການແກ້ໄຂກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ແລະ ທີ່ດິນປູກສ້າງ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 37 ແລະ 77 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແຕ່ບໍ່ພັດທະນາ ຖ້າຜູ້ກ່ຽວຫາກຢາກສືບຕໍ່ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວນັ້ນຢູ່ ຕ້ອງເສຍຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນອັດຕາທະວີຄຸນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບ ການສະເພາະ.

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ມີທີ່ດິນໃນ ໄລຍະຜ່ານມາ ຕ້ອງແກ້ໄຂໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍສະບັບນີ້ ພາຍໃນ ສາມ ປີ ນັບແຕ່ວັນ ລັດຖະບານໄດ້ ອອກແຈ້ງການຢ່າງເປັນທາງການໃຫ້ສັງຄົມຮັບຊາບຢ່າງທົ່ວເຖິງ. ຖ້າຫາກກາຍກຳນົດນີ້ແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວຈະໝົດສິດ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ, ແຕ່ຫາກຍັງຕ້ອງການສືບຕໍ່ນຳໃຊ້ ກໍຈະມີບູລິມະສິດໃນການຂໍເຊົ່າທີ່ດິນນັ້ນ.

ສຳລັບສະຖານທູດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນນັ້ນ ລັດຖະບານ ຈະເປັນຜູ້ຕົກລົງ.

ມາດຕາ 188 (ປັບປຸງ) ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ພາຍຫຼັງ ປະທານປະເທດ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະ ຊາຊົນລາວ ໄດ້ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ ແລະ ລົງໃນຈົດໝາຍເຫດທາງລັດຖະການ ສືບທ້າ ວັນ.

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ປ່ຽນແທນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ສະບັບເລກທີ 04/ສພຊ, ລົງວັນທີ 21 ຕຸລາ 2003.

ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ສາລະບານ

ພາກທີ I ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ 1

ມາດຕາ 1 (ປັບປຸງ) ຈຸດປະສົງ 1

ມາດຕາ 2 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນ 1

ມາດຕາ 3 (ປັບປຸງ) ກຳມະສິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ 1

ມາດຕາ 4 (ໃໝ່) ການອະທິບາຍຄຳສັບ 2

ມາດຕາ 5 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ 4

ມາດຕາ 6 (ໃໝ່) ຫຼັກການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ 4

ມາດຕາ 7 (ປັບປຸງ) ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ 5

ມາດຕາ 8 (ປັບປຸງ) ການຈັບຈອງ ແລະ ການບຸກລຸກທີ່ດິນ 5

ມາດຕາ 9 (ໃໝ່) ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ 5

ມາດຕາ 10 (ໃໝ່) ການຮ່ວມມືສາກົນ 5

ພາກທີ II ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ 5

ໜວດທີ 1 ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ 5

ມາດຕາ 11 (ໃໝ່) ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ 6

ມາດຕາ 12 (ໃໝ່) ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ 6

ມາດຕາ 13 (ໃໝ່) ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ 6

ໜວດທີ 2 ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ 6

ມາດຕາ 14 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ 6

ມາດຕາ 15 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂັ້ນສູນກາງ 6

ມາດຕາ 16 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂັ້ນແຂວງ 7

ມາດຕາ 17 (ໃໝ່) ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ 7

ມາດຕາ 18 (ໃໝ່) ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ 7

ພາກທີ III ການຈັດແບ່ງເຂດ, ປະເພດ, ການສຳຫຼວດ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດ ທີ່ດິນ 7

ໜວດທີ 1 ການຈັດແບ່ງເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນ 7

ມາດຕາ 19 (ປັບປຸງ) ການຈັດແບ່ງເຂດທີ່ດິນ 7

ມາດຕາ 20 (ປັບປຸງ) ການຈັດປະເພດທີ່ດິນ 8

ໜວດທີ 2 ການສຳຫຼວດ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການພັດທະນາທີ່ດິນ 8

ມາດຕາ 21 (ໃໝ່) ການສຳຫຼວດທີ່ດິນ 8

ມາດຕາ 22 (ປັບປຸງ) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ 8

ມາດຕາ 23 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນ 9

ໜວດທີ 3 ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ 9

ມາດຕາ 24 (ປັບປຸງ) ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ 9

ມາດຕາ 25 (ໃໝ່) ລັກສະນະການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ 9

ມາດຕາ 26 (ໃໝ່) ອົງການທີ່ມີສິດຕິກລົງທັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ	9
ມາດຕາ 27 (ໃໝ່) ການຕົກລົງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ	9
ມາດຕາ 28 (ໃໝ່) ການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ	10
ມາດຕາ 29 (ໃໝ່) ການຕົກລົງຂອງສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ.....	10
ພາກທີ IV ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ.....	10
ມາດຕາ 30 (ປັບປຸງ) ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕາມຂະແໜງການ	10
ໝວດທີ 1 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ	11
ມາດຕາ 31 ທີ່ດິນກະສິກໍາ.....	11
ມາດຕາ 32 (ໃໝ່) ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນກະສິກໍາ	11
ມາດຕາ 33 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ	11
ມາດຕາ 34 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນກະສິກໍາ	11
ມາດຕາ 35 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍາ	12
ມາດຕາ 36 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ.....	12
ມາດຕາ 37 (ປັບປຸງ) ການກຳນົດເນື້ອທີ່ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ.....	12
ໝວດທີ 2 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້.....	12
ມາດຕາ 38 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປ່າໄມ້	12
ມາດຕາ 39 (ໃໝ່) ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນປ່າໄມ້	12
ມາດຕາ 40 (ໃໝ່) ການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປ່າໄມ້	13
ມາດຕາ 41 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນປ່າໄມ້	13
ມາດຕາ 42 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນປ່າໄມ້.....	13
ມາດຕາ 43 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້	13
ໝວດທີ 3 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ	13
ມາດຕາ 44 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ	13
ມາດຕາ 45 (ໃໝ່) ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ	14
ມາດຕາ 46 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ	14
ມາດຕາ 47 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ	14
ມາດຕາ 48 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ	Error! Bookmark not defined.
ມາດຕາ 49 (ປັບປຸງ) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ	14
ໝວດທີ 4 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ	15
ມາດຕາ 50 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ.....	15
ມາດຕາ 51 (ໃໝ່) ການສໍາຫຼວດທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ.....	15
ມາດຕາ 52 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ	15
ມາດຕາ 53 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ.....	15
ມາດຕາ 54 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ	15
ມາດຕາ 55 (ປັບປຸງ) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ.....	16

ໝວດທີ 5 ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ	16
ມາດຕາ 56 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ.....	16
ມາດຕາ 57 (ໃໝ່) ການສຳຫຼວດທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ.....	16
ມາດຕາ 58 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ	16
ມາດຕາ 59 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ.....	16
ມາດຕາ 60 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ	16
ມາດຕາ 61 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ.....	17
ໝວດທີ 6 ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ	17
ມາດຕາ 62 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ	17
ມາດຕາ 63 (ໃໝ່) ການສຳຫຼວດທີ່ດິນວັດທະນະທຳ	17
ມາດຕາ 64 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ	17
ມາດຕາ 65 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນວັດທະນະທຳ	17
ມາດຕາ 66 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນວັດທະນະທຳ	17
ມາດຕາ 67 (ໃໝ່) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ.....	18
ໝວດທີ 7 ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ	18
ມາດຕາ 68 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ	18
ມາດຕາ 69 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດອື່ນເຂົ້າໃນການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.....	18
ໝວດທີ 8 ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ.....	18
ມາດຕາ 70 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປູກສ້າງ.....	18
ມາດຕາ 71 (ປັບປຸງ) ປະເພດທີ່ດິນປູກສ້າງ	19
ມາດຕາ 72 (ໃໝ່) ການສຳຫຼວດທີ່ດິນປູກສ້າງ.....	19
ມາດຕາ 73 (ໃໝ່) ການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ.....	19
ມາດຕາ 74 (ໃໝ່) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນປູກສ້າງ.....	19
ມາດຕາ 75 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນປູກສ້າງ.....	19
ມາດຕາ 76 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ.....	20
ມາດຕາ 77 (ປັບປຸງ) ການກຳນົດຂອບເຂດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ.....	20
ພາກທີ V ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	20
ໝວດທີ 1 ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ	20
ມາດຕາ 78 (ໃໝ່) ທີ່ດິນຂອງລັດ.....	20
ມາດຕາ 79 (ໃໝ່) ການໄດ້ມາທີ່ດິນຂອງລັດ.....	20
ມາດຕາ 80 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ	21
ມາດຕາ 81 (ໃໝ່) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່	21
ມາດຕາ 82 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນຂອງລັດ.....	21
ມາດຕາ 83 (ໃໝ່) ການຈັດສັນທີ່ດິນປູກສ້າງຂອງລັດເພື່ອເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສ.....	21
ມາດຕາ 84 (ໃໝ່) ການທວງຄືນ ແລະ ລົບລ້າງການຄອບຄອງທີ່ດິນຂອງລັດ.....	21

ໝວດທີ 2 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ	22
ມາດຕາ 85 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ	22
ມາດຕາ 86 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ.....	22
ໝວດທີ 3 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ.....	22
ມາດຕາ 87 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ	22
ມາດຕາ 88 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ.....	22
ພາກທີ VI ການບໍລິຫານທີ່ດິນ.....	23
ມາດຕາ 89 (ໃໝ່) ການບໍລິຫານທີ່ດິນ	23
ໝວດທີ 1 ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ	23
ມາດຕາ 90 (ໃໝ່) ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ.....	23
ມາດຕາ 91 (ໃໝ່) ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	23
ໝວດທີ 2 ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ.....	24
ມາດຕາ 92 (ໃໝ່) ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ.....	24
ມາດຕາ 93 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນສໍາມະໂນທີ່ດິນ	24
ມາດຕາ 94 (ປັບປຸງ) ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ	24
ມາດຕາ 95 (ໃໝ່) ແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ	24
ມາດຕາ 96 (ໃໝ່) ແຜນທີ່ຕາດິນ.....	24
ມາດຕາ 97 (ປັບປຸງ) ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ.....	25
ມາດຕາ 98 (ໃໝ່) ສາລະບານປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ	25
ມາດຕາ 99 (ປັບປຸງ) ໃບຕາດິນ.....	25
ມາດຕາ 100 (ປັບປຸງ) ເອກະສານປະກອບການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ.....	25
ມາດຕາ 101 (ປັບປຸງ) ຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ	26
ມາດຕາ 102 (ໃໝ່) ສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ	26
ມາດຕາ 103 (ປັບປຸງ) ການອອກສໍາເນົາໃບຕາດິນ	27
ມາດຕາ 104 (ປັບປຸງ) ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ	27
ມາດຕາ 105 (ປັບປຸງ) ການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ	27
ໝວດທີ 3 ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ.....	28
ມາດຕາ 106 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ	28
ມາດຕາ 107 (ໃໝ່) ເອກະສານປະກອບຂໍຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ	28
ມາດຕາ 108 (ໃໝ່) ການພິຈາລະນາຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ.....	28
ໝວດທີ 4 ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ.....	29
ມາດຕາ 109 (ໃໝ່) ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ.....	29
ມາດຕາ 110 (ໃໝ່) ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນຄົນໃໝ່	29
ໝວດທີ 5 ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	29

ມາດຕາ 111 (ໃໝ່) ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	29
ມາດຕາ 112 (ໃໝ່) ການໃຫ້ບໍລິການທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.....	29
ໝວດທີ 6 ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ	30
ມາດຕາ 113 (ໃໝ່) ລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ.....	30
ມາດຕາ 114 (ໃໝ່) ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ	30
ມາດຕາ 115 (ໃໝ່) ການກຳນົດຄ່າທຳນຽມກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	30
ພາກທີ VII ການເຊົ່າ, ການສຳປະທານທີ່ດິນ ແລະ ການຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ... 30	
ໝວດທີ 1 ການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ການເຊົ່າ ແລະ ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ.....	30
ມາດຕາ 116 (ໃໝ່) ການເຊົ່າທີ່ດິນ.....	30
ມາດຕາ 117 (ປັບປຸງ) ການເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ.....	31
ມາດຕາ 118 (ໃໝ່) ການສຳປະທານທີ່ດິນ	31
ມາດຕາ 119 (ໃໝ່) ການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ.....	31
ມາດຕາ 120 (ປັບປຸງ) ກຳນົດເວລາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ	31
ໝວດທີ 2 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ	32
ມາດຕາ 121 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ.....	32
ມາດຕາ 122 (ປັບປຸງ) ພັນທະຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ.....	32
ໝວດທີ 3 ການຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ.....	33
ມາດຕາ 123 (ໃໝ່) ການຊື້ ຂາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ.....	33
ມາດຕາ 124 (ໃໝ່) ອົງການທີ່ມີສິດຕິກລົງຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ.....	33
ມາດຕາ 125 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ	33
ພາກທີ VIII ການໄດ້ຮັບສິດ, ສິດ ແລະ ພັນທະ, ການເສຍສິດ ແລະ ສິ້ນສຸດສິດນຳໃຊ້ ທີ່ດິນ	34
ໝວດທີ 1 ການໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	34
ມາດຕາ 126 (ປັບປຸງ) ການໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ.....	34
ມາດຕາ 127 (ໃໝ່) ການມອບຂອງລັດ.....	34
ມາດຕາ 128 (ໃໝ່) ການໂອນ	34
ມາດຕາ 129 (ໃໝ່) ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ.....	34
ມາດຕາ 130 (ໃໝ່) ການໄດ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ.....	35
ມາດຕາ 131 (ໃໝ່) ການໄດ້ມາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນເຊື້ອ ຊາດລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດອື່ນ	35
ມາດຕາ 132 (ໃໝ່) ການໄດ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກການຊື້ຫ້ອງຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ	35
ໝວດທີ 2 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	36
ມາດຕາ 133 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	36
ມາດຕາ 134 (ປັບປຸງ) ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ	36
ມາດຕາ 135 (ປັບປຸງ) ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ.....	36
ມາດຕາ 136 (ປັບປຸງ) ສິດໄດ້ຮັບໜາກຜົນຈາກທີ່ດິນ.....	36

ມາດຕາ 137 (ປັບປຸງ) ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	36
ມາດຕາ 138 (ປັບປຸງ) ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	36
ມາດຕາ 139 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ	37
ມາດຕາ 140 (ປັບປຸງ) ພັນທະຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	37
ມາດຕາ 141 (ໃໝ່) ທາດສະພາບ	37
ມາດຕາ 142 (ປັບປຸງ) ການອະນຸຍາດໃຫ້ມີທາງ, ເນັ່ງສາຍໄຟຟ້າຜ່ານ ແລະ ນ້ຳຮ່ອງໄຫຼຜ່ານ	37
ໝວດທີ 3 ການເສຍສິດ, ການຖອນສິດ ແລະ ສິ້ນສຸດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	38
ມາດຕາ 143 (ປັບປຸງ) ການເສຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	38
ມາດຕາ 144 (ໃໝ່) ການເສຍ ແລະ ຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ	38
ມາດຕາ 145 (ໃໝ່) ການຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	39
ມາດຕາ 146 (ປັບປຸງ) ການສິ້ນສຸດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	39
ມາດຕາ 147 (ປັບປຸງ) ການບໍ່ໃຫ້ພິຈາລະນາການທວງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ	39
ພາກທີ IX ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	39
ມາດຕາ 148 (ໃໝ່) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ	39
ມາດຕາ 149 (ປັບປຸງ) ສາເຫດຂອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ	39
ມາດຕາ 150 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຍ້ອນການລະເມີດກົດໝາຍ	40
ມາດຕາ 151 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກທາດສະພາບ	40
ມາດຕາ 152 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ	40
ມາດຕາ 153 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກກິດຈະການສາທາລະນະປະໂຫຍດ	40
ມາດຕາ 154 (ໃໝ່) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກກິດຈະການ ການລົງທຶນ	40
ມາດຕາ 155 (ໃໝ່) ການກຳນົດ ແລະ ຈ່າຍຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ.....	40
ພາກທີ X ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.....	41
ມາດຕາ 156 (ໃໝ່) ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	41
ມາດຕາ 157 (ໃໝ່) ເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ຂໍດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	41
ມາດຕາ 158 (ໃໝ່) ການດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	41
ພາກທີ XI ຂໍ້ຫ້າມ.....	41
ມາດຕາ 159 (ໃໝ່) ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ.....	41
ມາດຕາ 160 (ໃໝ່) ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼື ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	42
ພາກທີ XII ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	42
ມາດຕາ 161 (ໃໝ່) ຮູບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.....	42
ມາດຕາ 162 (ໃໝ່) ການໄກ່ແກ່ຍ ຫຼື ການປະນີປະນອມ	42
ມາດຕາ 163 (ປັບປຸງ) ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	43
ມາດຕາ 164 (ໃໝ່) ການແກ້ໄຂໂດຍອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ.....	43
ມາດຕາ 165 (ປັບປຸງ) ການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ.....	43
ມາດຕາ 166 (ໃໝ່) ການແກ້ໄຂທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ	43

ພາກທີ XIII ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ.....	43
ໝວດທີ 1 ການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ	43
ມາດຕາ 167 (ປັບປຸງ) ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ.....	43
ມາດຕາ 168 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	44
ມາດຕາ 169 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ	45
ມາດຕາ 170 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ...	46
ມາດຕາ 171 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງໜ່ວຍງານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມບ້ານ...	47
ມາດຕາ 172 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.....	47
ມາດຕາ 173 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ.....	47
ມາດຕາ 174 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່	48
ມາດຕາ 175 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ.....	48
ມາດຕາ 176 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ	48
ມາດຕາ 177 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ.....	48
ມາດຕາ 178 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ແລະ ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.....	49
ມາດຕາ 179 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ.....	49
ມາດຕາ 180 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຂະແໜງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ	51
ມາດຕາ 181 (ປັບປຸງ) ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ.....	51
ໝວດທີ 2 ການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ	51
ມາດຕາ 182 (ປັບປຸງ) ອົງການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ.....	51
ມາດຕາ 183 (ປັບປຸງ) ເນື້ອໃນການກວດກາ	51
ມາດຕາ 184 (ໃໝ່) ຮູບການການກວດກາ	52
ພາກທີ XIV ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ	52
ມາດຕາ 185 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ.....	52
ມາດຕາ 186 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ.....	52
ພາກທີ XV ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ	52
ມາດຕາ 187 (ປັບປຸງ) ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.....	52
ມາດຕາ 188 (ປັບປຸງ) ກຳນົດເວລາການແກ້ໄຂກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.....	53
ມາດຕາ 189 (ປັບປຸງ) ຜົນສັກສິດ.....	53